

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00.
Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci

ŠTEV. (No.) 20, OCTOBER, 15th 1923. LETO (Vol.) XV.

Rožni venec.

H. B.

Narava umira. Nežnejšim cvetlicam je postalo že premraz. Sklonile so svoje glavice v naročje matere zemlje in čakajo le še bele odeje, da se zazibljejo v sladko spanje. Astre in krizanteme, ki niso tako občutljive, se še vpirajo požigajoči slani, da skažejo zadnjo ljubav zemskim trpinom, ki so jih viharji življenja zlomili in pahnili v hladne gomile, potem bodo tudi one legle k počitku. Gozdi, prej tako bujno in bahato zeleni, ki so jih viharji tolikokrat brezvspešno lasali, dan za dnem bol rumene. Lahen vetrič zaveje preko njih in armada drevja, prej tako tiha, bolešno zastoče, kakor človek, ki se mu še hoče življenja, ko potegne z glavnikom preko glave, pa vidi da je poln las.

Nekateri nemi stoje sredi umirajoče jesenske narave. Otožne pesmi jim vro iz pesniških src. Pač zato, ker gledajo pred seboj samo bližajočo se smrt narave, ne pa njenega vstajenja. In vendar pozna tudi narava svoje vstajenje. Tudi o njej velja, dasi v drugem pomenu, kar je Gospod rekel o Jajrovi hčerki: Deklica ni umrla, ampak spi. Ne, tudi narava ne umrje, temveč le spi. Mirna je sicer njena snežna zimska odeja, kakor mrliški pajčolan, a pod njo se že poraja novo življenje. Ko jo bo pomladno soln-

ce potegnilo raz nje, se bo pomladjena zbudila in se znova oblekla, kakor nevesta na poročni dan. Zato je zame v enem oziru jesen lepša kot pomlad. Bujna pomladna narava je zapisana smrti, jesenska narava gre novemu življenju nasproti. In ker vem, za gotovo vem, da lepšemu, me ob njenem mrtvaškem odru ni strah, kakor me je strah ob mrtvaškem odru človeka, o katerem ne vem, mu bo li kedaj, zasijalo lepše življenje ali ne.

Res je za telesno oko tako pisana pomladna narava lepša, kot vedno enoličnejša jesenska. Ko človek gleda te gole bučke, v katere je prešlo pisano pomladno cvetje, mu je kakor pri pogledu človeka s popolnoma plešasto glavo, ki so mu jo v mlajših dneh gosti, kakor oglje črni lasje krasili. Toda ali ne vsebujejo ravno te bučke semena, v katerem spi novo življenje? Zato pa, kdor ne samo s telesnimi, ampak tudi z duhovnimi očmi motri skrivnost življenja in smrti v naravi, se mu te mlado življenje vsebujoče bučke lepše zde, kot cvetje, ki se koj ostuje.

Ta čas umirajoče jesenske narave je sv. cerkev posvetila Rožnovenški Kraljici. Kako primerno! Svežih majskih vencev ji ne moremo viti. Jagode naj bi mizali v ven-

ce in jih ji poklanjali. Suhe in trde so na videz te jagode. Mnogi, ki so Majniški Kraljici pridno pletli vence, ne vejo kaj z njimi začeti. Najbolj jesenska, najbolj pusta se jim zdi pobožnost rožnega venca. Niti polovica tistih, ki so se radi udeleževali majniške pobožnosti, se ne udeležujejo rožnovenške. In vendar so te jagode le na videz suhe. V resnici imajo več soka v sebi in več duhovnega vonja, kakor majniško cvetje. Zato je nebeški Kraljici ljubši venec iz teh jagod spleten, kakor iz najlepšega pomladnega zelenja in cvetja.

Vesela je Majniška Kraljica svežega, duhtečega šopka, ki ga ji pokloni njen otrok, ako je vanj povil tudi svoje srce, ker brez tega se ji ne dopade. Ona ima na rajskih poljanah na razpolago lepših rož. Toda veliko bolj je vesela rožnega venca iz suhih jagod, ki ga ji splete, ako zna iz teh jagod, ko mu drse mej prsti, iztisniti skrivnostni balzam, na katerem so tako sočnate. Ali ni Marija tega sama pokazala? Ko se je kot Brezmadežna v Lurdu prikazala priprosti Bernardki, je imela vrtnico pod nogami, rožni venec pa v rokah. Tudi človek rad sprejme sveži šopek, s katerim ga je razveselila ljubeča oseba. Simbol, znamenje ljubezni mu je. Srce se mu širi, ko ga

povonja, sladka čustva ga napajajo. Njegov balzamični duh mu dobro de. Ameriška navada bolnikom v bolnišnice nositi rože, je s tega stališča lepa, hvalevredna. Cvetiče rože so mu simbol bujnega življenja, ki mu dajejo upanje, da bo tudi on zopet postal cvetoča roža. Njih prijetni vonj paralizira, ugonablja moreči bolniški vzduh, v katerem zdrav človek sčasoma postane "špitalar."

Toda pridejo brezkončne nočne ure, brez spanja, polne bolečin. Skozi priprta vrata prihajajo bolesteri vzdihni sotrpini, ki jih dnevni nemir udušuje. Na sosednji postelji morda kdo bojuje smrtni boj, daleč od svojih dragih, pozabljen. Morda se dotični sam, ki to posluša in gleda, bliža krizi. Na vratih stoji morebiti pisano: No visitors — obiski prepovedani! Za take trenutke cvetlični šopek nima leka. Ob njega pogledu se bolniku morda oko orosi, kakor starčku, za katerim že smrt stoji, ko gleda malčke polne mladega življenja na pomladni trati. Proč se obrne od njega, ker mu vzbuja britko zavest, da morda že cveto astre in krizanteme, ki bodo kmalu plakale na njegovem grobu. Njegova izmozgana roka se stegne po drugem vencu pod zglavjem, po rožnem vencu. Njega naplede. In če nikoli prej, takrat spozna, da je res lepši, da imajo njegove jagode več hladilnega balzama za srčne rane v sebi, kakor sveže cvetne čašice.

Ob veselem delu, pri skrivnosti "Katerega si Devica rodila," poroma daleč nazaj v otroška leta, k svetim večerom v domači hiši, k jaslicam, ki jih je njegova takrat še nedolžna roka gradila in mu je srce veselja poskakovalo ob njih. Kakor bi mu kdo balzam vlival v skeleče rane, vplivajo ti spomini nanj. Morda je temu balzamu primešane tudi dokaj mire. Očitajoča vest morebiti pravi, da so odmevi svetonočne skrivnosti pozneje zamrli v njegovi duši, da je postal Herod, ki je iskal Deteta, da bi ga umoril. Britka zavest, ki ga pa vendar ne tira v obup. "Katerega si Devica v tempeljnu našla." Ko premišluje Marijino za-

lost ob izgubi Najdražjega, Edinega, ter njeno veselje, ko ga je zopet našla, se mu zdi, kakor da bi v tej skrivnosti gledal svojo lastno podobo pred seboj. Zgubil ga je tudi on, svojega Boga. A ga ni z njo iskal, bežal je pred njim, ogibal se ga, zato se ga je ogibala sreča in se mu pridružila nesreča, katere zadnje dejanje se ima končati v bolnišnici, prezgodaj. Z odelom si zakrije obraz in joka. Duhovnik, katerega je morda prejšni dan še težko gledal, mu je drugi dan prav tako težko pričakovan. Komaj čaka njegovega poziva: Kaj pa če bi se z Bogom spravil, ker je vaše stanje kritično. Tudi on je zopet našel svojega Boga — v bolnišnici. Ni ga našel za šopkom svežih rož, našel ga je za suhimi jagodami rožnega venca.

Odslej mu je rožni venec najboljši prijatelj in tolažnik. Ko čuti kako smrt seka zadnje korenine njegovega življenja, ki je vsa zdravniška znanost ne more odgnati, ne ve leka za njegove neznosne bolečine, se obrne na tega svojega prijatelja. "Ki je za nas krvavi pot potil, bičan bil, s trnjem kronan, križan, do smrti, on ki ni imel greha!" O, koliko lažje prenaša ob premišljevanju teh skrivnosti trpljenje, ki si ga je morebiti sam zakrivil. Ni več slišati iz njegovih ust obupnega tarnanja, še manj pri-tajene kletve. Njegovim vzdihom se pozna s kakim premagovanjem so se mu polslišno izvili iz prsi, a bili takoj preklicani z udanim: "Gospod naj bo za moje grehe. Tukaj žgi, tukaj reži, da mi le v večnosti prizanesesh!"

In skrivnosti častitljivega rožnega venca: "Ki je od smrti vstal, v nebesa šel!" . . . Kako mu božajo stiskano srce. Živahneje mu začne biti. Izza groba, ki ga že gleda pred seboj in onstran katerega je morda prej gledal le večno neprodarno temo, mu vstaja nova zarja, znaneč lepši dan, ko mu bo Bog, kakor svojemu Sinu, prvini spečih, zacelil rane, obrisal solze. Njegovo življenje tako burno, tako prazno, katerega je bil morda večkrat tako sit, da so ga obhajale samomorilne misli, se

ob lepi večerni zarji nagiba v zaton. Ob njenem svitu udano gleda boj smrti z življenjem, ker mu zopet najdena vera pravi, da je zmaga telesne smrti le navidezna, le začasna, ker končno bo zmagalo življenje, lepše in trajnejše kot je to kratko, krhko in bedno zemeljsko življenje.

Ti, ki to bereš, ne misli, da so to le namišljeni slučaj, ali vsaj tako redki, da jih bolnišnice doživljajo le vsako sveto, jubilejno leto. O ne! Kake bolniške sestre bi ti jih znale napovedati cel rožni venec, iz svoje in tuje skušnje. Pač pa ti nobena ne bo vedela povedati niti enega slučajja, da bi kak bolnik ob vonju cvetličnega venca, ki mu ga je prinesla ljubeča oseba v bolnišnico, zopet našel svojega Boga in z njim lek za rane svojega zastajajočega srca. Cvetlice imajo svojo moč za telesne rane, ki jih pa tuji ne zdravi samo pogled nanje in njih vonjanje. Za ranjena, strta, obupana srca je nimajo. Te zdravijo le suhe, a sočnatte jagode rožnega venca. S tem je pa dokazano, kar sem hotel dokazati, da je rožni venec lepši kot cvetlični venec. Ali ne dokazuje tega tudi lepa krščanska navada, da se takemu, ki je dobojeval borbo življenja, ne daje v roke cvetličnega, ampak rožni venec. Moderni paganizem sicer tudi to lepo navado opušča in svojim dragim zamrlim mesto rožnega cvetlični venec daje v mrtvaške roke. A sem prepričan, da če bi še enkrat mogli razkleniti svoje roke, bi jim ga v obraz vrgli.

Jagode rožnega venca pa ne dobijo svojega čudovitega soka šele ko smrt trka na vrata. Ga imajo vedno. Ga treba znati samo iztisniti. Kdor ga ne zna in radi tega zabavlja čez to lepo molitev, kot najbolj dolgočasno in uspavajočo, čez samega sebe zabavlja, sam svojo nevednost in dušno slepoto razgalja. Taki bi vsekako bolje storili, ko bi mesto zabavljanja molili vsaj tisti, zanje tako primerni košček žalostnega rožnega venca . . . ki nam razsvetli pamet.

LILIJA IZ RAJA.

K.

"Natančno poročilo hočem!" nagovorila ga je Marija, ko je sužnja pripeljala oskrbnika Judo. "Natančno poročilo hočem, kako stoji moje premoženje!"

"Milostna gospodarica, saj sem že pred tednom dni povedal, da zahteva Samuel iz Magdale, ki ti je posodil lani sto talentov zlata, da mu vrneš saj del."

"Saj sem ti ukazala, da mu plačaj! Zakaj mu nisi plačal?"

"Dobra princezinja, kje naj pa vzamem toliko svoto?"

"Kje je pa denar, katerega si izpečal za prodane pridelke in žival, katero sem ukazala prodati?"

Juda je zardel, toda samo za trenutek. Ko bi Marija ne bila tako razburjena, bi bila morda opazila to veliko zadrego svojega oskrbnika.

"Porabilo se je za dom. Tako drage pojedine, kakor so bile zadnje mesece v naši vili, stanejo denar!"

Marija je bila še bolj v zadregi.

"Koliko imaš v blagajnici?"

"Morda kakih pet talentov!"

"Je to vse?"

"Da, princezinja!"

"Ali veš, da preti Samuel, da bo s silo iztirjal ta dolg?"

"Da, bil je že večkrat tukaj!"

"Pa, zakaj mi nisi tega povedal preje?"

"Bal sem se žaliti svojo dobro gospodarico!" se je hlinil krivični oskrbnik.

"To je bilo jako nespametno od tebe," odgovori razburjeno Marija.

"Ali bi se dalo spraviti skupaj toliko, da bi potolažili Samuela?"

"Težko! Ne vem, kje bi se dobi-
lo toliko svoto?"

"Dobiti moram to svoto v enem tednu, naj bo kjer hoče. Drugače moram iz vile!"

"Da, Samuel mi je povedal, da je bil pri bratu Lazarju v Betaniji in je zahteval denar!"

"In vse to ti veš, pa mi ne poveš?" zakriči jezna Marija.

"Kako naj nadlegujem svojo dobro gospodarico s takimi neprijetnimi novicami!" se hlini Juda dalje.

"Pojdi! Toda ne pridi mi več pred oči! Ti si me uničil! Odpuščam te iz službe!"

"Prosim . . .!"

"Molči in proč!" je zakričala razburjena in udarila z nogo ob tla.

Prihuljeno je odhitel oskrbnik iz sobane ven, hitel v svoje stanovanje, pobral svoje stvari, posebno en skrivnostni zavitek, katerega je imel zakopanega za svojo hišico v zemlji, ki je bil precej težak, sedel na konja in odhitel proč.

Vse je vrelo po Mariji razburjenja. Oskrbnik jo je toraj prevaral. Hodila je razburjena nekoliko časa sem pa tje in mislila.

"Sama hočem plačati ves dolg. Od brata in sestre ne vzamem nič! Sama bom plačala! Dobiti moram denar na vsak način!" je siknila jezna skozi zobe.

"Toda kje?"

Sedla je na divan ob oknu in se zamislila.

"Servilij je zunaj in želi vstopiti!" naznani sužnja.

"Saj res! Servilij mi more pomagati! Saj je rekel, da je bogat, da ima v Rimu velikanska posestva." Čudno, da nisem takoj mislila nanj! Novo upanje ji je posijalo skozi črne oblake obupa.

Vstala je hitro in mu hitela nasproti.

"Salve, domina mea!" jo nagovori sladko ljubimec, kateri je imel vsikdar prost dostop v njeno palačo, in ki ji je bil med vsemi številnimi oboževalci najljubši.

"Salve!" mu je odgovorila Marija v latinščini, katere je bila popolnoma zmožna, kakor vsi izobraženejši Judje. "Ravno prav si prišel! Brez ovinkov ti bom povedala, mu je rekla, ko ji je poljubil roki. Prijela ga je za obe roki in ga peljala seboj na divan. Razuzdano življenje se je že poznalo na sicer mlademu obrazu rimskega plemiča.

"Servilij, v denarnih stiskah sem. V enem tednu moram ali plačati sto talentov ali iz vile!" Ali bi mi moj Servilij mogel pomagati iz te zadrege.

Hinavsko sladki obraz Rimljana se je naenkrat spremenil.

"Toraj princezinja v denarnih stiskah? Ni tako bogata, kakor sem domneval!" si misli in vsa "ljubezen" je ugasnila v trenutku.

"Iz srca rad bi pomagal. Toda prišel sem danes k tebi popolnoma z isto zadevo. V denarnih stiskah sem sam! Še danes moram imeti

vsaj dvajset talentov, drugače sem vničen!"

Marijo je streslo. Zaprlo ji je sapo. Srce ji je razburjeno bilo.

"Torej prevarjena? Pa mi je lagal kakšen bogataš je!" je mislila.

Poskušala sta še nekoliko časa govoriti, toda ni šlo. Servilij je sicer poskušal na vse načine igrati vlogo ljubimca, pa mu ni šlo. Mrzlo sta se ločila.

"Toraj tudi nič!"

Strah pred prihodnostjo se je je še bolj polotil.

"Torej ven moram, ven!? . . . Pa kam? . . ."

Streslo jo je. In prvič v svojem dosedanjem lahkomišljenem in razuzdanem življenju je začutila — skrb, nekaj neznanega ji do sedaj.

Vendar, ko se človek potaplja se zgrabi za vsako bilko, da bi se rešil. Tako Marija. Saj pozna še veliko prijateljev. Krog njenih častilcev je bil vendar velik. Še sinoči je bila palača polna gostov, najodličnejših in — vsaj navidezno — najbogatejših Rimljanov. Z novo nado pomirjena sede zopet na divan in začne misliti na vse te obilne prijatelje. Dolga vrsta jih je bila.

"Da bi pa pri tolikih prijateljih, ki so mi vsi tolikrat prisegali svojo vernost in prijateljstvo ne spravila skupaj te svöte? . . . Moram jo in jo bom!"

Hitro potolče po bronasti plošči na mizi. Sužnja vstopi.

"Hitro naj mi osedljajo velbloda in celo spremstvo služabnikov naj se pripravi za pot. Pokliči služabnice, da me oblečejo in pripravijo za pot. Ko pride moj brat Lazar nazaj, povej mu, da bom v desetih dnevih nazaj. Toliko časa naj mi še da!"

V dobri uri je že odhitela karavana izpred palače Marijine naravnost proti Jeruzalemu. Marija je hitela s svojim spremstvom v Jeruzalem k prijateljem, prosit pomoči v stiski.

Ko se je brat Lazar vrnil v palačo in izvedel, da je Marija odšla v Jeruzalem, je takoj slutil, po kaj je šla. Ustanovil se je zato kar v

palači, da jo počaka. V mestu je izvedel žalostne reči o razuzdanem življenju svoje sestre. Prijatelji, najodličnejši židje, so mu z ogorčenjem pripovedovali, o velikem pohujšanju, katerega daje Marija celi okoli.

"Vnebovpijoče je pohujšanje, katerega daje nesrečna ženska s svojim nesramnim življenjem. Vse postave vere naših očetov tepta v blato. V svoji hiši zbira same pogane in cele noči se čuje krik in godba in ples daleč na okoli! Naredi, konec temu pohujšanju!"

Lazar je s žalostjo in sramoto poslušal vse te tožbe in sklenil, da se mora temu narediti konec. "Če tudi prinese denar, zastonj, proč mora!" je sklenil odločno.

"Ne sme več skruniti s tolikimi hudobijami hiše svojih dobrih starišev!"

Posli so mu povedali, da je izginil tudi oskrbnik. Kakor so sužnje v palači povedale, so čule, da ga je spodila, ker ji je slabo gospodaril. Zato se je lotil takoj sam vodstva gospodarstva. Videl je, kako je bilo vse zanemarjeno in se z marljivostjo lotil, da popravi ves nered. Tekom tedna je bil ves nov red na velikem posestvu.

Štirinajst dni je že preteklo, od kar je Marija odšla, pa je še ni bilo nazaj.

"Morda je pa več ne bo!" si je mislil in tudi želel osramoteni brat.

Vendar šestnajsti dan proti večeru se vrne. Toda kolika sprememba! Bleda in prepadla je stopila z velbloda in počasi z omahujočimi koraki šla v hišo.

"Kako si opravila?" jo nagovori Lazar pri vhodu.

"Brat, pusti me nekoliko dni pri miru! Prosim te, imej usmiljenje z nesrečno sestrom!"

Prepali obraz, objokane oči, žalostni glas, s katerim mu je govorila te besede, so ganile brata. Smilila se mu je.

"Dobro, sestra, saj imam čas. Vendar predolgo ne čakaj, upniki pritiskajo."

"Prosim te, lepo te prosim, pusti

me!" in odhitela je v svoje sobane.

Dva dni je že bila Marija v svojih sobanah zaprta. Jedi si je dala primesti v svoje stanovanje. Z nikomur ni govorila. Britko razočaranje zadnjih tednov jo je skrajno potrlo. Tega bi nikdar ne bila mislila, da jo bodo vsi prijatelji v stiski zapustili. Toliko so se ji hlinili preje, sedaj pa . . .?

"Zapuščena od vseh . . .!" je večkrat siknila prvi dan, jezna in razburjena. Stisnila je pest in najraje bi bila planila ven in bi se strela z vsem svetom. Toda drugi dan se je pomirila. Začela je treznejše in mirneje misliti.

"Zapuščena od vseh! Na robu propada! Iz palače moram! . . . Toda ali si nisem sama tega kriva? . . ."

Vest se ji je začela zbujati. Videla je celo svoje grdo življenje pred seboj. Nobena stvar nas pač tako hitro ne stregne, kakor — križ, trpljenje. Kakor gore velike so si ji zdele njene hudobije in te gore so stiskale njeno dušo in jo silile k obupu.

"Ali te ne bo sram, ko boš morala iti iz te palače . . .? Ali se ti ne bodo smejali vsi? . . . Boš mogla toliko sramoto prenesti? . . ." ji je govoril skušnjavec.

"Ne, ne! Raje smrt! Samo sunljej, pa bo konec vsega. Pomisli toliko hudobij! . . . Ubij se!"

Stresla se je pri tej misli v začetku. Toda čim dalje je premišljevala svoj žalostni položaj, tem bolj je zmagovala misel — na samomor.

Temna noč je bila, tretja noč njene samote. Črni oblaki so se pripodili iz juga nad Magdalo. Blisk za bliskom je švigal na nebu, kakor bi se nebo hudovalo na grešno zemljo. Več strel je udarilo tudi prav blizu palače.

Marija je legla zgodaj v posteljo. Toda spanec jo ni hotel objeti.

"Končaj si življenje! Jutri je tretji dan! Lazar bo zahteval odgovor!"

"Ne, nocoj! Jutri!" je sklenila polglasno.

"Ne! Nocoj! Nocoj! Samo en sunljej z bodalcem, katerega imaš

poleg sebe, pa bo — konec . . .!”

V peščenih uri v predsobi je zmanjkovalo drobnega peska v vrhnem predalčku, znamenje, da mora biti že bližju polnoč. Toda Marija si zastonj želi krepilnega spanca. Dolge prečute ure so jo duševno še bolj utrudile. Bila je že kakor napol omamljena. Kolikor bolj se je pa pomikala počasno noč dalje in dalje, toliko bolj je postajala razburjena. Srce ji je vedno hitreje bilo. Tresti se je začela po celem telesu. Nič več ni mogla ostati v postelji. Vstala je in sedla poleg medle oljnate svetilke, ki je gorela na mizi. Poleg svetilke je ležalo ostro bodalo.

“Bodalce! Glej bodalce! Glej, kako je ostro . . . Marija, samo en sunljaj . . .!”

“Humi . . .!” je zakričala in skočila proč od mize, kakor bi bila videla pošast.

“Nič se ne boj! Saj smrt ni tako huda! Pomisli na sramoto . . .!”

Počasi se je približala zopet mizi.

“Ej, kaj, kar pogum!” je govorila sama sebi. “Kaj bi se bala!” Krepko je prišla za bodalce in si ga nastavila na strašno utripajoče srce . . .

“Kar porini! En trenutek in . . . konec!” ji je govoril zli duh na dušo.

Prav v tem času pa, ko je v razkošni palači princezinja Marija bojevala ta strašni duševni boj, čula je v malem gorskem mestecu, ne ravno daleč od Magdale, v Nazaretu, neka druga žena. Tudi ona ni spala. Vidimo jo, kako kleči zatopljena v gorečo molitev. In kolikor bolj se pomika črna noč dalje, toliko gorečnejše moli.

“O nebeški Oče, usmili se nesrečne Marije v Magdali!” je molila. Mati Jezusova, Marija, princezinje Marije ni več pozabila, od kar jo je bila pred več meseci obiskala in sta bili skupaj pričji Je-

zusovih čudežev v Kafarnaumu. Čutila je veliko sočutje z nesrečno grešnico. Vedela je sicer, da bo ta ženska igrala še važno vlogo v življenju Jezusovem in tudi njenem, da se bo toraj spreobrnila. Molila je pogosto za njo samo, da bi prej ko prej spoznala in pustila največje hudo na svetu — greh. In ravno oni

Rev. Fr. Ks. Pavšič.

ZGODNJA DANICA.

Skrivnostni mir vso trudno zemljo krije,

srebrna rosa izpod neba pada
cvetlica vsaka veseli se hlada,
in željno hladno žejno roso pije.

Poglej, danica jutranja prisije,
kako blišči se kot nevesta mlada,
na jasnem nebu samcata zavlada,
svetloba drugih zvezd pred njo se
skrije.

Kako si krasna mila Ti Devica,
ki v našo temno noč si posijala
Ti lepša si kot zgodnja ta danica

in lepša kot nevesta najbolj zala,
nešteti duš prečista Ti vodnica,
ki si oblake črne nam pregnala.

večer je posebno molila za njo. Obljubila ji je sicer princezinja Marija, da bo kmalu zopet prišla v Nazaret. Pa je ni bilo.

“Revico so gotovo zopet premagale strasti” . . . In vroča molitev za “nesrečno žensko v Magdali” so se dvigale iz Marijinega srca proti nebu. Posebno oni nesrečni večer ji

je že zgodaj stopila posebno živo pred oči. In ko je posebno vroče molila in je njena duša splavala k Bogu, med angelje, je izvedela o velikem boju nesrečne ženske.

“Pa naj bo!” je siknila obupana nesrečna ženska v palači v Magdali in dvignila roko, da bo s silo zabodla bodalce v srce . . .

“Ne, ne! Milost! Milost! Usmiljenje! Prosim usmiljenje!” je molilo Marijino materino srce v Nazaretu. Stegnila je roke, kakor bi hotela seči tja v Magdalo in vstaviti roko samomorilki . . .

“ . . . Jezus iz Nazareta . . . Marija, njegova mati . . . Marija, nikar!” je zakričal v njeni vesti njen angelj varih.

Nekaj jo je streslo! Roka je omahnila, kakor bi se črni oblaki na nebu pretrgali in bi zlati solnčni žarek posijal izza njih.

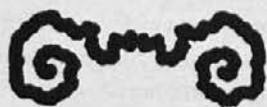
Samo za trenutek se je ustavila in videla v duhu Jezusa, kakor živega pred seboj, ko ga je slišala, da je toliko grešnikom klical: “Zaupaj sin! tvoja vera ti je pomagala!” Prav živo ji je stopil nebeško lep in mil obraz njegove matere pred njeno dušo. “Hči, ne obupaj! Vse se bo popravilo. Zaupaj v mojega sina!”

In te mile in ljubeznjive materine oči se ji je zdelo, da jo gledajo, tako milo, tako ljubeče, da se ji je začelo tajati srce . . .

“O, kako sem nesrečna . . .” je zakričala in . . . omedlela. Zgrudila se je na tla kakor mrtva . . .

Krik je čula služabnica v predsobi in pritekla gledat. Ko je videla svojo gospodinjo na tleh, mislila je, da je mrtva. Prestrašena je zakričala in hitela klicat druge. Tudi brat Lazar je čul krik in razburjen je prihitel gledat.

Precej časa je vzelo, predno se je zopet zavedla.

S p o m i n i.

G. M. Trunk

(Konec.)

"Pa Trunk, podeželski župnik, iz kmetške hiše, ki ima stotisoče, dve vili na bledu (seve so ga morali Nemci podkupiti že l. 1919.!!) nikoli nima zadosti, ta Trunk hoče pograbiti tudi milijonsko premoženje Družbe sv. Mohorja. Tam se je vsedel, dal se je voliti za predsednika . . ." Tako je pisal "Slovenski Narod" dne 13. febr. 1921. Dodal je še nekaj krepkih, da sem liberalec in strasten klerikalec, otročje naviven, pa mogočen v besedi, da sem sedel v plebiscitni komisiji, ko so vendar še drugi, ki znajo malo angleško in francozko . . . No, prav kakor je domača stara slovenska navada.

Pri Družbi sv. Mohorja in pri milijonih mora vendar nekaj smrdeti. V tej zadevi so posebno gorke padale čez me. Z najtežjimi topovi so streljali izza plota oni, ki so za Karavankami na varnem sedeli in pisarili škofu ogabna pisma o razmerah v Jugoslaviji, da je bilo mene sram, škof se je pa muzal čez navdušene Jugoslovane. Ne rečem, so bile tudi izjeme, hvala Bogu. Nekateri so se tudi v nesreči pokazali prave može in se postavili.

Kako je bilo torej z Družbo sv. Mohorja? Vsako pozitivno delo je bilo mogoče le na lastnih tleh in iz lastnih sredstev. Vsak sum kake iredente smo morali izključiti. Vedeli smo, da bodo nasprotniki najprej s tem prišli. Imeti smo morali podlago, da jim v času potrebe dokazemo ničevost njih natolcevanja. Vprašanje Družbe sv. Mohorja ja še ni bilo rešeno. Mogoče, da smo se prenaglili, a imeli smo najboljše namene. Družbo smo hoteli ohraniti kot matico koroškim Slovencem. Okoli nje smo namerjali polagoma zbrati vse moči, ki bi delale tudi na drugem polju. Nikomur pa ni prišlo na misel, najmanj meni, da bi sedli na milijone, oškodovali morda izvnekoroške Slovence. To je bil naš

namen. Sedaj se je to vprašanje nekoliko drugače rešilo. Književno vodstvo družbe se je preneslo v naše kulturno središče, Ljubljano. Gotovo ne v škodo družbi in njenih zvišenih narodno-prosvetnih namenov, a upamo, da tudi ne v škodo korotanskih Slovencev, ki so danes bolj potrebni take matice, kakor kdaj.

Za "Glas Pravice" je bilo treba dobiti tiskarja. Saj je bila družbena tiskarna zasedena in prazna. Kam naj gremo? St. Josephs Verein je bil pripravljen tiskati, a je že pri stavljenju hotel imeti kontrolo, kar nam kajpada ni moglo biti prav. Že pri drugi številki smo bili radi nerazporazuma na cesti. Posesnik "Guttenberghausa" je rajhovec, sicer pa ne napačen človek. On nam tiska drugo številko. V nemškem gozdu zašumi. Pokliče Msgr. Podgorca in mene k sebi. "Obžalujem," pravi, "ne morem vam biti več na razpolago. Ne radi vas monsignor Podgorc, a g. Trunk . . . saj veste, sem pač "gešäftsman." Zopet smo bili pred vratmi. Pričeli so se napadi, na Msg. Podgorca nič manj kot na me. Šli smo na Dunaj. Sprejeli so, a odpovedali, ko je "Heimatsdienst" zavihtil svoj kol.

Ker se jaz z vsebino "Glasu Pravice" nisem popolnoma strinjal, sem stopil v ozadje, oz. se odtegnil. Očitalo se mi je, da sem dal svoje ime in držal hrbet, da bi bil Msg. Podgorc kvišku zlezal. Pustimo to! Jaz mislim, da če bi bil Msg. Podgorc res zlezal kvišku, bi bili morda naši interesi v danih razmerah prav dobro zastopani.

Za denarne zavode smo naredili neko centralo. Ne vem kako deluje. Upam, da dobro. Treba je bilo tudi formalno vpostaviti politično društvo, da bi imeli Slovenci svoje zastopstvo, oziroma oživiti staro. Smem se pobahati, da se je to izvršilo po moji inicijativi dne 5. marca.

V osprednje se nikoli nisem silil. Kdor to trdi laže. Prav vesel sem bil, da so me razmere potisnile v ozadje in končno popolnoma izločile. Postal sem nerabna šara in odšel zopet na svoj dom, ker rekurz radi izgonu je izdal in me lastna občina ni mogla izgnati. Stopili so drugi na plan. Veseli me. Glavno je, da se dela. Ne vem, če ni grešna ta misel, da bi bili morda še zdaj spali, ko bi jaz ne bil začel.

Omenil sem, da je dete "Glas Pravice" našletelo tudi na slovenske Herode. Rodilo se je pa drugo dete, "Koroški Slovenec." Stariši so mi neznani, a dete je tu. Najbolj bi me veselilo, če bi ne padlo nobenemu Herodu v roke, ampak postalo sčasoma krepko in močno.

Bil sem brez dela, dasi ne brez jela. Prav po naključju se začne nekaj presti z Ameriko. Povabila nisem sprejel lahkega srca, ker domovina je le domovina, Amerika pa tujina. Dne 20. jul. 1921. sem odšel, dne 20. avg. sem prispel. Zdaj sem čisto sam, na nepregledni severodakotski preriji. Le cerkvice in Bog v njej sta mi soseda. Srečen in zadovoljen sem, a vendar — brez domovine. V svojih **Spominih** na nesrečno domovino, ki jih s tem zaključujem, sem morda kako krepko, za tega ali onega prekrepko rekel. Naj mi dotični oprostijo. Ko sem pisal te **Spomine**, duša, tako polna vsakovrstnega gorja, še ni prišla v ravnotežje. Namenoma nisem mislil nikogar žaliti. Eno me brezdomovince z gorkim domovinskim srcem krepi in tolaži v tujini: Vera v Boga in — v Slovanstvo.

Spominov ni mogoče pisati o bodočnosti. Na mestu bi bile le prerokbe. Kakor znano je prerokovanje jako nehvaležna reč. Radoveden je pa le vsakdo glede bodočnosti in morda bo marsikaterega zanimalo slišati mojo sodbo o bodočnosti Koroške. Ali je Koroška za slovanstvo

res mrtva, za vedno izgubljena? Moja sodba je ta-le:

Ljudsko glasovanje more pravično določiti usodo dežele ali naroda le v izrednih razmerah. Koroško glasovanje je bilo vsekako krivično. Antanta ga je odredila, a že v začetku pri tem zasledovala namen stvari tako zasukati, da zmaga Avstrija. Manjkalo je toraj pravične podlage. Glasovanje, ki se ne more več ponoviti, kakor kaka politična volitev, bi moralo biti čisto. Kdor bi delal z denarjem, podkupovanjem, bi moral biti takoj najstrožje kaznovan, enako oni, ki se je dal podkupiti. Ali ni gorostasno, da je glasovalo morda tisoče ljudi, ki o usodi glasovanja niso imeli niti pojma, temveč gledali le na tisočake. Kdo je toraj glasoval? Ljudje? Ne! Milijoni, ne ljudstva, saj ga ni bilo toliko, ampak milijoni denarja so glasovali.

Koroškemu glasovanju odrekam, ne glede na druge okolnosti, ki sem jih omenil, že s tega stališča znak pravičnosti, ker odločitev sloni na nemoralni podlagi, kar dela vspeh nemoralen. Kdor nima vere v pravičnega Boga, naj pogleda vsaj v zgodovino. Našel bo, da nobena nemoralna stvar nima trajnega obstanka. Vse na ta način pridobljeno, je sigurno prej ali slej zgubljeno. Jaz sem prepričan, da nemška oz. antantina koroška zmaga ne bo delala izjeme. Nemoralno je bil plebiscit začet, nemoralno nadaljevan in končan, zato njega vspehi pred tribunalom zgodovine ne bodo obstali. Kdaj pride pred njen tribunal, kjer bo razkrinkan in obsojen, ne vem jaz in ne ve nihče. "Pred Gospodom je tisoč let kakor en dan," pravi sv. knjiga.

Še eno. Vsak narod je enoten organizem. V naravi vidimo, da nima vsak organizem za slučaj kake bolezni zdravila v samem sebi. Roka takoj pomaga, ako trpi oko. Razdeljen narod je tudi neke vrste bolni organizem. Zdraviti ga ne more, ali vsaj ozdraviti ne, kaka konferenca, ali kako glasovanje, ki ni izraz narodove duše, ampak takorekoč od zunaj vbrizgano. Zdravilna moč

mora priti od znotraj iz zdrave in svobodne narodove duše. Drive the business, let it not drive thee — Ti moraš voditi biznes, ne on tebe. To velja tudi pri narodih.

Če se ne motim l. 1912. je Dr. Rožič napravil o Koroški nekako anketo. Mej drugim je tudi vprašal: Kako bi bilo mogoče Koroški pomagati? Odgovori so se čudno vjemali v sodbi, da mora priti pomoč od zunaj. Seveda dotični pri tem niso mislili na kako tako zunanje zdravilo, kakor je je nekaj let pozneje antanta v podobi vsiljenega in krivično izvedenega plebiscita vporabila, ampak so mislili na ostalo slovanstvo. Pri vsem narodnem optimizmu treba priznati, da so posamezni udje ogromnega slovanskega telesa bolni: bolna je Koroška, bolna Goriška, bolna Istra itd. A ta bolezen ni smrtna. O, celokupno slovanstvo je še zadosti krepak organizem, da sam premaga bacile, ki so se zajedli v njegovo telo, ne potrebuje nikakih zunanjih padarjev, vsakemu lahko mirno in samozavestno reče: "Medice cura teipsum — Zdravnik, zdravi sam sebe, si bolj bolan ko jaz." Treba le, da se slovanstvo enkrat zave, da je ena ogromna celota, da so bolni deli njegovi lastni udje, za katere mora samo skrbeti. Te zavesti manjka, do te mora priti, pa bo bolezen kmalu izginila.

Vseslovanska majka je premehka, zato je njena hiša kaos lasajočih se bratov in sester, zato se tuji jerobi smatrajo poklicane jih krotiti. Te sramote se mora čemprej znebiti. Sama mora vzeti šibo v roke, da če treba meč, ter napraviti v lastni hiši red. Slovanska vzajemnost ne sme več biti gola fantazija in baharija, ampak resnica, dejanje. Potem se bodo ti padarji, ki zdaj hodijo okrog njenega bolnega telesa razpršili kakor megla pred jutranjim solncem. Oni samo zato z zavihanimi rokavi hodijo okrog nje, ker vidijo da ima vsak njen otrok, vsak njen narod svoj pipec v roki, s katerim na svojo roko brani svoje interese, ne glede na druge, na skupno korist. Slovanstvo potrebuje enega

Bismarcka, ki bo iz vseh teh pipecev skoval in nabrusil britki vseslovanski meč. Ko se to zgodi in Bog daj, da bi se kmalu, zedinjenemu Slovanu z njim ne bo niti treba udariti, kri prelivati, bo zadosti, da ga bo v roke vzel in krepko stisnil, ga zavihnil in sedanji slovanski padarji, na čelu jim seveda italijanski "junaki" bodo bežali čez konce.

Simon Gregorčič je bil pesnik, a tudi prerok. Premalo poznamo tega slovanskega preroka. Kaj pravi v svoji "Velikonočni" o slovanskem narodu?

Od vekov človeštvu dobronik je bil
In zdaj je še svetu dobronik,
A svet mu zato le nasprotnik je bil,
In še mu zaklet je nasprotnik.

* * *

On dober in blag je, krotak in miran.
Čemu pač ta srd nad orjakom?
Prevelik je, torej je tujcem strašan,
Bogat je, roj tujcev pa — lakom.

* * *

Zato pa je sklenil sovražni njih svet:
"Raz zemljo orjaka zatrimo
Da mine nas groza in večni trepet,
Da svet si njegov razdelimo!"

Pri izbruhu svetovne vojne se je zdelo, da je prišel za slovanskega orjaka pogrebni dan. Govorili in pisali so o "Slavennacht," o slovanski noči, katere jutra ne bo več zagledalo, vsaj solnčnega ne. Toda tisti, ki so v temni noči svetovne vojske kopali slovanstvu grob in pehali Slovana vanj, so sami telebnili notri. Slovan pa vstaja, vstaja. Ko njegove grobokope Germane zagriinja vedno temnejša noč, njemu svitana nova zarja. Še je temačno, a solnce vedno bolj preganja somrak. Goriški videc že gleda pred seboj veselo velikonočno jutro:

Da, vstaja, resnično, mogočen častit,
Uničil naklepe je črne,
Grozi naj, hrumi naj sovražnik srdit,
Slovan se mu v grob več ne vrne.

Toda meč, najmanj vseslovanski meč, slovanskim grobarjem grozan in strašan, se ne kuje z besedami, kritiziranjem, zabavljanjem, niti ne s tarnanjem in vekanjem in obup-

nim zdihovanjem. Bismarck je vzel železo in to železo s smotreno politiko spremenil v strahovit-vsenemški meč, ki se je nam na srečo skrhal. Slovani morajo vzeti jeklo in s trdim, vstrajnim, veselim, slovan-

skim, lastnim delom spremeniti to jeklo v vseslovanski meč, ki bo rešil, kar je še zgubljenega, varoval kar je slovanskega, prav kakor prvi pesnik-prerok:

Socialni čut.

Dr. Angelik Tominec, O. F. M.

Jedro Kristusovega nauka je nedvomno ljubezen, katero je on šestokrat in v najrazličnejših oblikah skušal vcepiti svojim učencem, kot najvažnejšo in najpotrebnejšo lastnost, ki se liki pečatu mora poznati na slehernemu njegovemu učencu: "V tem bodo vsi poznali, da ste moji učenci, ako boste ljubezen imeli med seboj" (Jan. 13, 35). Dejansko izvrševanje te ljubezni v vsakdanjem življenju nazivajo moderni: rešitev socialnega vprašanja. Iz tega je razvidno, da to vprašanje ni morda kak nov problem, ki ga je spravil na svetlo šele sedanji čas in njegove razmere, ampak je tako staro kakor katoliška cerkev, oziroma rekli bi lahko tako staro kakor svet sam, je torej to vprašanje pristno katoliško in obče človeško.

Kaj pa razumemo dandanes pod besedo: socialno vprašanje? Navadno umevamo pod to besedo skrb za materialne dobrine, ki jih človeško telo potrebuje v vsakdanjem življenju. Prav zato mnogi, tudi sicer dobri katoličani menijo, da ta skrb ni vredna katolika, ki mu je glavna skrb zveličanje duše po nauku Gospodovem: "Kaj namreč pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?" (Mat. 16, 26). Resničen je sicer ta stavek, toda ravno najlepši zgledi ljubezni do bližnjega usmiljeni Samaritan in pa opis vesoljne sodbe, nam kažeta jasno, da se ljubezen katolika ne more in ne sme raztezati samo na dušo, ampak tudi na telo.

Toda saj vendar karitativna društva dovolj delujejo na tem polju, član sem ali članica Vincencijeve, Elizabetine konference in ne vem kaj še vse, več v resnici ne morem storiti; tak ugovor slišim iz ust tisočerih in tisočerih, sicer dobrih, morda najboljših katoličanov. Toda ravno v tem tiči usodepolna zmeta. Nikakor ne nameravam tu nastopiti proti raznim karitativnim društvom, Bog varuj, nasprotno, želim jim vsega uspeha, in da bi se njihovo delovanje ne samo podeseterilo, ampak celo postoterilo, kajti ona bodo vedno potrebna. Toda eno stvar hočem tu poudariti, da bodo vsa karitativna društva šele tedaj sama zase zadostovala, kedar bo dosežena vsestranska socialna ali po slovensko bi rekli družabna pravičnost. Tisočeri in tisočeri hodijo dandanes okrog lačni, v obnošeni obleki ali celo strgani, katerih ne doseže nobeno karitativno društvo in če jih, ti sami zanj ne marajo, ker hočejo v prvi vrsti pravičnosti. Oni ne marajo miloščine, ker so zato preponosni, ne iz napuha, ampak zato, ker so mnenja, da je miloščina na mestu tam, kjer izgubi tla pravičnost. Raje stradajo, kakor da bi živeli od milosti drugih, oni hočejo le pravice, pravično plačilo za svoje delo. In če upoštevamo besede sv. pisma: "Delavec je vreden svojega plačila" (I. Tim. 5, 18.) ne moremo reči, da nimajo prav. Oni ne potrebujejo toliko materialne podpore, ker zanje kot za miloščino ne ma-

Mi bratje pa z delom pripravljajmo zdaj to silno slovansko mogočnost, In z duhom proroškim nazdravljajmo zdaj:

Na slavno slovansko bodočnost.

rajo, potrebujejo pa moralne, нравne podpore, da dosežejo in si pribore socialno pravično zakonodajo, a te slednje ne morejo doseči, dokler iste ljudstvo ne zahteva potom svojih organizacij in poslancev. Zahtevalo pa tega ljudstvo ne bo tako dolgo, dokler nima večina od njega v srcu **nравstveno utemeljenega socialnega čuta**, ki je istoveten s krščansko ljubeznijo in s pravim Kristusovim duhom.

Socialni čut torej ni družega kakor spoznavanje bede svojega bližnjega združeno s trdno voljo istemu po svojih močeh pomagati ali drugimi besedami: Socialni čut je ljubezen do bližnjega v najširšem pomenu besede.

Socialni čut je potreben vsem brez izjeme, kajti kakor že omenjeno, se družabna beda da vsaj deloma omiliti le potom socialne zakonodaje. To je pa nemogoče priboriti, dokler večina odločujočih faktorjev nima zato razumevanja in dokler tega nima, se naravno tudi ne more in ne mara za to ogrevati. Tu tiči vzrok, zakaj po vseh državah brez izjeme socialna zakonodaja tako počasi napreduje, vzrok je eden: pomanjkanje socialnega čuta. Če se le malo ozremo okoli sebe vidimo vsepovsod to veliko pomanjkanje. Manjka ga večkrat že otrokom premožnejših starišev, ki se posmehujejo otrokom bednih zaradi njih zakrpane obleke ter jih gledajo postrani, čeprav ne eni ne drugi nimajo pri tem nobene zaslu-

ge in nobene krivde, da so se rodili v bogati ali ubožni rodbini. Manjka pač takim otrokom socialne vzgoje in lahko si mislimo, kako malo razumevanja za bedo svojega bližnjega bo prinesel, tak otrok v življenje. Koliko je dalje ljudi, ki dan za dnem hladnokrvno berejo časopise in v njih med dnevnimi novicami tudi poročila o raznih zločinih. Zgodi se celo, da jih glasno obsojajo. Kako malenkosten odstotek pa je med njimi — če sploh je — takih, ki bi pri tem vsaj nekoliko mislili: Morda pa ta ali oni ni toliko kriv, kakor se to bere v časopisu, morda ga je prignala na pot zločina nezaslužena beda, morda je temu kriva vzgoja, ker so mu v zgodnji mladosti umrli stariši, vzgajala ga je potem le cesta, ker varih niso imeli časa zanj . . . Tudi tem ljudem očitvidno manjka socialnega čuta. Iz šole ga niso prinesli, sami si ga niso pridobili in kar tako ta stvar nikomur ne pride v srce . . .

Dama, ki vrši v svili in nakitju po ulicah, ali se spomni kedaj tenkih, mladih rok, ki so sešile njeno dragoceno obleko? Vsaki dan zajtrkuješ, se-li spomniš kedaj koliko rok se je moralo pridno gibati noč in dan, da so pripravile vse, kar je zato potrebno. Lahko se je zgražati nad zanemarjenimi otroci, ki doraščajo brez materinske oskrbe in obsojati njihove stariše, ki se premalo brigajo za vzgojo svojih otrok, toda koliko ljudi se pač spomni, da živi okoli njih množica delavskih mater, ki so gospodinje, matere in delavke obenem, ter jim je vsled boja za obstanek vsaka vzgoja otrok takorekoč onemogočena?

Kdor hoče svojega bližnjega prav in v resnici ljubiti, ga mora najprej poznati. Šele potem bo mogel z njim sočustvovati, če se bo enkrat skušal vživeti v njegove razmere. Kdor pozna le tisti družabni razred,

dajajo tistega, ki to vidi dan za dnem. Kdor ni občutil v srcu bolesti, ki jo čuti človek, ko sliši zadirčne, osorne besede gospodarjeve, ta pač nikoli ne bo razumel besed ogorčenja, ki vrejo iz takega srca.

Odkod pač izvirajo delavske stiske, upori, revolucije? Ponajveč — rekel bi lahko 99 odstotkov — jih ima svoj izvor v pomanjkanju socialnega čuta. Če bi bili voditelji tovarn ali tudi držav pravočasno skušali se vživeti v bedo in pomanjkanje svojih podložnih, če bi z njimi sočustvovali, bi pač raje preje poskrbeli za potrebni red in bi tako ne postali sami žrtve takih, večkrat usodepolnih izbruhov. Takih zgledov bi lahko naštel še sto in sto, pa jih lahko bravec sam najde, če ne hodi s povsem zaprtimi očmi skozi življenje.

Seveda pa mora tisti, ki hoče doseči, ki hoče pridobiti socialni čut, predvsem imeti v sebi globoko zadržano idejo, da smo pred Bogom vsi enaki, da bi po božji volji morali biti vsi brez izjeme bratje in sestre med seboj. Kdor tega ne ume, temu je zastoj govoriti o socialnem vprašanju, ta tega ne more umeti . . .

Treba je dalje krotiti lastno sebičnost, ki vodi človeka v to, da je zadovoljen, če ima le sam vsega dosti, pa magari, če bi drugi poleg njegove lakote umirali. Zato pa je potrebno mnogokratno zatajevanje, kajti vživeti se v druge, se ne pravi nič drugega kakor spolnovati Kristusov nauk: Kar želiš, da drugi tebi ne stori, tega tudi ti drugim nikar ne stori". Kdor to razume ima ljubezen, in kdor ima ljubezen, ta ima že tudi socialni čut.

M. Elizabeta:

SVOJI MATERI.

Kam naj nesem cvetje
pomladanskih trat?
Kam naj nesem žarke
upov, sladkih nad?

Kam izlijem v sreči
svoje duše spev?
Kje na širni zemlji
našel bo odmev?

Komu naj potožim
skrito bol srca?
Komu naj zaupam,
kar teži duha?

Samo nji, edini,
srčno ljubljeni,
blaženi Devici,
svoji Materi.

v katerem je sam zrastel in živel, je podoben človeku, ki je bral le eno knjigo. Kdor nikdar ni videl prazne jedilne shrambe, si niti predstavljati ne more, kakšne misli nav-

Tvoj nedeljski tovariš.

Piše Rev. J. C. Smoley.

DVAINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Pokažite mi davčni denar.

Mat. 22, 19.

"Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega," pravi Kristus Gospod. Cesarju, vladarju, državi se plačujejo davki. Kak davek pa zahteva Bog od nas? Sv. Avguštin pravi: "Kakor zahteva vladar davek od svojih podložnih, tako ga zahteva tudi Bog." Kateri davčni denar je torej, ki ga zahteva Bog od nas, iz česa je kovan? Kak napis ima ta denar?

Pokažem vam ta denar v današnjem premišljevanju.

—o—

Davčni denar, ki ga moramo dati Bogu, je naša duša. Sv. Peter Damijan je rekel: "Človeška duša je najdražji denar božji." Ta denar zahteva Bog od nas; zlata in srebra noče. Ko bi kedo hotel stopiti pred Boga in mu prinesiti dopadljiv dar, naj mu privede, kakor sv. Frančišek Ksaverij, množico spreobrnjenih duš.

Duša je torej davčni denar božji. Premišljajmo torej o nji; iz česa je vstvarjena; kako izgleda, kako vrednost ima. "Pokažite mi davčni denar," je rekel Kristus. Poglejmo torej tudi mi na dušo, davčni denar božji.

Iz česa je vstvarjena? Glede tega vprašanja so imeli razna mišljenja in naziranja. Heraklit, poganski modrijan, je mislil, da je duša žar zvezdine svetlobe; Zeno, da je duša nekak notranji ogenj v človeškem telesu; Aristoteles je učil, da je duša gonilna sila v človeškem telesu; Demokrit, da obstoji duša iz

solnčnih žarkov. Zanimivo je, kaj je učil Plato o človeški duši. Rekel je, da je Bog pri vstvarjenju duše delal, kakor ta, ki kuje denar. Rabil je razno snov. Nekatero je vstvaril iz zlata, to so duše vladarjev; druge iz srebra — to so duše plemenitašev; duše navadnih zemljanov pa je napravil iz železa, bakra in svinca. Pri takem naziranju pač veljajo besede: "Modrost tega sveta je blaznost pred Bogom."

Iz česa obstoji torej človeška duša? Vera nam da na to kratek odgovor: Bog jo je iz nič ustvaril in jo človeku vdihnil. In ker je Bog vse duše vdihnil, so si vse duše enake. Duša vladarja ali zadnjega služabnika, duša bogatina ali zadnjega berača — vse so si enake. Zakaj tako? Da bi nikdo ne imel vzroka, da bi zakrivali greh, ki je početak vseh grehov: napuha! Da bi ne imeli vzroka reči s farizejem: Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje!"

To je torej prva resnica: Duša je vdahnjena od Boga.

Kako pa izgleda duša?, to je drugo vprašanje.

Cesarji, vladarji, predsedniki dajejo kovati na denarje pogosto svojo podobo; kakšno podobo ima človeška duša? Ima sploh kako podobo? Ima; je to podoba božja. V prvi knjigi sv. Pisma beretno: "Naredimo človeka po svoji podobi in sličnosti."

Božjo podobo ima torej človeška duša na sebi! Kaka vzvišenost! Sv. Bonaventura pravi: "Pri vseh stvarih opazujemo sled božjo, pri človeku edinem lesketa se podoba božja." Žalibog premnogi to božjo podobo oskrunjajo. Stari pogani so kovali

denar s podobami raznih divjih živali: volkov, levov, tigrov, divjih prešičev itd., ker so pogosto te živali po božje častili. Ko bi sedaj Bog od nas zahteval: "Pokažite mi davčni denar!", pokažite mi svojo dušo! Kaka podoba je danes na nji? Ni li na tvoji duši podoba napuha, oziroma prevzetnega pava? Podoba nezmernosti, podoba krvoločnosti v podobi volka? Kako čudne podobe vtiskuje človek v svojo dušo? In tako dušo naj vrne Bogu na sodnji dan? Bo li Bog hotel tako dušo vzeti? O tatarskem kralju Tamerlanu se pripoveduje, da so nekoč k njemu privedli kmeta, pri katerem so našli polno zlatega in srebrnega denarja, češ da je ta denar kraljev. Kralj jih je vprašal, kakšna podoba je na denarju. "Je li moja podoba?" je rekel. "Ne!" so odgovorili, "so podobe raznih rimskih vladarjev." "Torej denar ni moj," je rekel kralj; "nočem ga; kjer ni moje podobe, to ni moj denar, nočem ga videti." Kaj bo rekel Bog o dušah v večnosti, ki ne bodo imele nje-gove podobe, marveč bodo na vse mogoče načine oskrunjene? "Resnično vam povem, jaz vas ne poznam," bo odgovor.

Sedaj si pa odgovorimo še na tretje vprašanje: Kako ceno ima človeška duša?

Ceno kake stvari poznamo, če pomislimo, kako človek stvar varuje, na njo pazi, kako jo išče, če jo je izgubil.

Kako pazi Bog na človeško dušo? Pazi na njo in jo varuje s posebnim stražnikom, angelom varuhom: "To pravi Gospod: Svojega angela bom poslal, da bo šel pred teboj in te varoval na poti in te pripeljal na

mesto, katero sem ti pripravil.”

Človek je zablodil. Sin božji je sam prišel, ga iskal, iskal ga toliko časa, da ga je našel na križu. “Preštej,” pravi sv. Avguštin, “preštej ure teh 33 let, katere je tvoj Odrešenik radi tebe v tej solzni dolini preživel; preštej solze, ki jih je radi tebe prelil; preštej vse besede, ki jih je radi tebe govoril, preštej vse kaplje potu, ki ga je radi tebe potil, rane, ki jih pretrpel, trnje, s katerim je bil ranjen, žreblje, s katerimi je bil preboden, ozri se na križ, na katerem je visel in izdihnil svojo dušo; vse to ti kliče: “Človek, kako dragocena je tvoja duša!”

Da, neizmerno, neskončno ceno ima naša duša! Sin Božji se je zavoljo nje včlovečil in jo s svojo krvjo odrešil. “Hočeš li vedeti ceno tvoje duše?” vprašuje sv. Bernard. “Ravno tako je draga kakor Jezusova kri.”

To so tri resnice iz današnjega evangelija. “Pokažite mi davčni denar,” davčni denar božji, človeško dušo! Ima na sebi podobo božjo, vdahnjeno od Boga, ima neskončno ceno. Spominjajte se, imejte te resnice vedno pred očmi, prizadevajte si, da boste to dušo čisto oddali lastniku, po besedah sv. evangelija: “Dajte Bogu, kar je božjega!” Amen.

—o—

TRIINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Gospod, moja hči je ravnokar umrla.

Mat. 9, 18.

Jajrova hčer je umrla. Bilo je vsled tega veliko žalovanje. Edina hči, edini, dober otrok! Kdo jih bo v tej žalosti tolažil? Hiša je bila polna ljudi, ki so prišli izražat sožalje, tudi godci so prišli, kakor je bila pri Judih navada. Toda ti mrtvemu otroku niso mogli pomagati. In spomnil se je Jajr, kdo bi edino mogel pomagati, spomnil se je, kako bolnike ozdravlja, kako mrtve obuja, spomnil se je Gospoda nad življenjem in smrtjo. Hitel je h Kristusu po pomoč.

Prijatelj, tudi v naših hišah sli-

šimo pogosto tako žalovanje. Umre nam oče, mati, brat, sestra . . . In mi jokamo. H komu se zatekamo za pomoč? H komu drugemu kakor h Kristusu! Ljudje nam s svojim sožaljem, s solzami ne morejo pomagati. Kristus bo nam pa pomagal. Seveda ne na način, kakor je pomagal Jajru, on ne hodi več med nami, ne dela čudežev, pač pa more pomagati ranjkemu in mu skazati v večnosti svoje usmiljenje. Iz tega vzroka zapoje mrtvaški zvon, da opomni vernike, da molijo za ranjkega: umrl je naš sobrat, naša sestra! Iz tega vzroka gremo k pogrebu, gremo k sv. maši, ki se za ranjkega daruje.

Opozoriti vas hočem danes na veliko tolažbo, ki jo imamo od sv. maše za ranjke. Premišljevat hočemo, kak pomen ima sv. maša sploh in posebej z ozirom na naše ranjke.

—o—

Pri poslednji večerji je Kristus vzel kruh v svoje roke, ga blagoslovil, dal apostolom in rekel: “Vzemite in jejte, to je moje Telo”; vzel je kelih z vinom in rekel: “Vzemite in pijte; to je moja Kri; to storite v moj spomin!” V spomin Kristusove smrti daruje se torej sv. maša, in mi se zbiramo v cerkvi, da bi se spominjali pri sv. maši njegove ljubezni, s katero se je daroval za nas, da bi se spominjali njegovega trpljenja in njegove smrti.

Sv. maša pa se tika tudi nas; tudi nam mora koristiti. Kake koristi, kak dobiček imamo pa mi od sv. maše? Neskončno korist; sv. maša ni samo spomin Jezusove smrti, ampak je resnična daritev, je ravno tista daritev, katero je Jezus daroval na križu. “Pri vsaki sv. maši”, pravi sv. Tomaž Akvinski, “imaš ravno ta dobiček, ki ga je Jezus Kristus pridobil za te na križu”; in sv. Bonaventura pravi: “Poglej na milijone snežink, ki padajo na zemljo — — ravno toliko je, milosti, katere prejemajo verniki po sv. maši, so kakor rosne kaplje, ki padajo zjutraj na cvetlice in jih osvežujejo.”

Premislite samo nekatere okolščine!

Kdo daruje sv. mašo? Ni duhoven, ki sv. mašo opravlja, ampak je Jezus Kristus sam. Duhovnik je samo njegov namestnik. Kristus tu daruje in sicer daruje samega sebe! “Kristus je duhoven,” pravi sv. Avguštin, ki daruje, in žrtev je On sam.”

Kje se daruje sv. maša? Na oltarju, na mestu, kjer so vloženi ostanke svetnikov, ki so dali svoje življenje za Kristusa, ki sedaj pri sv. maši za nas prosijo.

Kake molitve se molijo pri sv. maši? Duhoven ne moli tu svojih molitev, to so besede apostolov, besede cerkvenih učencikov, te besede niso morda od včeraj, marveč so iz prvih časov sv. cerkve.

Se li naj čudimo, če pobožne duše rade hodijo k sv. maši; se li naj čudimo, če kristjani žele, da se takoj opravlja sv. maša za ranjkega, kakor hitro se je ločil iz tega sveta?

Premislimo pa sedaj še sv. mašo za mrtve. Vsaka maša se sicer lahko daruje za mrtve. Pri pogrebu in pri drugih priložnostih pa se opravljajo črne maše, tako-imenovane “Requiem.” Razložek je, da se pri drugih mašah opravljajo molitve za žive in mrtve, pri črnih sv. mašah pa se vse molitve obračajo na umrle; zato tudi duhoven ob koncu črne sv. maše ljudstva ne blagoslavlja.

Črne sv. maše se pričenjajo s prošnjo: Requiem aeternam dona eis Domine — — Večni mir jim daj, o Gospod! V tej prošnji je povedano vse, kar prosimo za mrtve:

Requiem aeternam — — večni mir in pokoj! Ta duša je morda odšla v večnost s kakim madežem; gloda na nji morda kak črv, nima pokoja, nima miru v trpljenju v vical, joka in trpi in zdihuje! Requiem aeternam — — za mir prosimo za njo, zato darujemo sv. mašo.

Et lux perpetua luceat ei — — — večna luč naj ji sveti! So v temi, v temni ječi, o kateri pravi Gospod: “Resnično, povem ti, ne prideš od tod, dokler ne plačaš zadnjega vinarja.” Usmiljenja prosimo pri tej maši za ubogo dušo, zato se ta sv. maša daruje.

Sedaj razumete, kak pomen ima vsaka sv. maša, posebno pa sv. maša za umrle. Sedaj razumete, zakaj je sv. Monika, ko je umirala, prosila svojega sina, sv. Avguština: "Samo za eno stvar te prosim: da se me boš pri najsvetejši daritvi spomi-

njal." Sedaj razumete, zakaj je sv. Avguštin napisal v svoji knjigi "Spoznanja" sledeče besede: "O moj Bog, vdihni svojim služabnikom, mojim sobratom, katerim hočem s tem spisom pomagati, da se bodo spominjali pri sv. maši moje

matere, kar je bila njena zadnja in najbolj vroča želja; kajti korist sv. maše je velika za žive, neskončna za mrtve."

Daj Bog, da bi tudi vi imeli dobiček od sv. maše za se in za vaše ranjke. Amen.

Konrad Bolanden:

Šentjernejska noč.

Zgodovinski roman.

Prosto preložil:

Rev. J. C. Smoley.

"Blankina versko-pobožna ozkosrčnost ne dovoljuje nikakih polzkih norčij in ljubkovanj."

"Res? — Potem je pa njena čednost še večja redkost ko njena krasota," je rekel Karel začudeno.

"Kar sem mogla storiti, sem storila," je nadaljevala. "Vojvoda Lotarinški se ne more sniti z Margareto, ne da bi bila Blanka ob njeni strani, — — torej varstva dovolj za Margareto, pa tudi na drugi strani past za vojvodo. Naša Margareta je le skromna cvetka v primeri s krasno Blanko. Zdi se mi pa, da smatra vojvoda Margareto za dražestnejo in za njegove visokoteče načrte bolj pripravno ko pa krasno grofico."

Te zadnje besede, katere je govorila Katarina iz srda do Gizov, so spravile Karola še bolj v jezo.

"Če nobena reč več ne pomaga, naredil bom s silo konec," je rekel Karel srdito. "Celo surovost nima nobenega vspaha. Na zadnji dvorni ples je prišel Balafre, našpirjen kakor kak pav, in veličasten ko bog Mars. Zapazil sem takoj Golijata v prednji sobi in mu šel nasproti do vrat. Nisem dovolil, da bi me objel, kakor je običaj in sem ga surovo vprašal, kaj si išče tu. — "Da se poklonim vašemu Veličanstvu!" je rekel. — — Nato jaz: "Vaše službe ne potrebujemo sedaj!" — — A kljub temu me je povabil dva dni

pozneje na lov na merjasec s tako prijaznim obrazom, kakor da se ni nič prigodilo."

"Od stanovitnosti Gizov, da bi dosegli svoj namen, se lahko marsikaj naučimo," je rekla Katarina.

"Za Boga! Gizu se njegove ne bodo posrečile," je dejal Karel in jezno stisnil pesti.

Jezno je hodil po sobani gori in doli.

"Ali smem prošnjo vaše sestre ponoviti?" je vprašala kraljica po kratkem odmoru.

"Ostane pri tem, kar sem rekel!" odvrnil je odurno Karel. "Čemu še te neumnosti, — — čemu božje poti? Ali naj se vsi na dvoru norčujejo iz takih blaznosti? Kdo pa verjame še, izvemši ljudstvo, na "Našo ljubo Gospo na jezeru," — — "na gori." — — "pri dobu," — — ali kakor se sploh imenujejo vse božje poti naše ljube Gospe? Kar se tiče moje osebe, poznam eno samo ljubo gospo, — — in ta je politika."

"In ravno radi politike bi morali spoštovati vero ljudstva," je rekla kraljica. "Osebno imamo nazore in si lahko mislimo, kar nam ljubo in drago, imamo lahko naziranje, ki se strinjajo s humanizmom izobrazenih krogov. Na skrivnem se lahko otresemo vezi in spon, katere je cerkev tako premeteno skovala, — — mi lahko ravnamo tako, kakor to zahteva naša korist. Če pa tre-

ba ugnati ljudstvo, so pa verske spone neobhodno potrebne. Nikoli vam ne bo ljudstvo odpustilo, da ste zasramovali njegovo vero. Zato pa zahteva ravno politika od kralja, da spoštuje in se vsaj na zunaj udeležuje vere, katero spoznavajo njegovi podaniki."

"Že dobro! Toda Margareta ne pojde na božjo pot!" je rekel kralj in še vedno hodil gori in doli po sobani.

Kraljica je vstala in odšla tiho iz sobane.

Kraljica je dosegla svoj namen. Omenila je Gize, da hrepene po kraljevi kroni in vzbudila znova sum pri strastnem sinu.

"Tako, rod Gizov preži na kraljev prestol, — — zato govore dejstva," je rekel kralj in še vedno hodil po sobani gori in doli, ne da bi bil zapazil, da je kraljica odšla. "Najbolj nevaren izmed vseh je seveda Balafre, — — tega treba spraviti s pota. Sem že sit tega, da moram živeti v vednem strahu. Dober bodljaj z bodalcem ali pa močan sunek z mečem, pa bom prost tega strahu! — — Kaj mislite pa vi o tem?"

Nobenega odgovora. Sedaj še le je zapazil kralj, da je Katarina odšla.

"Ni je več tukaj, — — odšla je, — — užaljena je, ker nisem uslišal njene priprošnje! Vseeno! Čas je, da

pokažem, da hočem biti samostojen — — da vidijo vsi, da nisem več otrok. — — Coligny ima prav: — — način vladanja moje matere je vzrok, da je Francija igrača strank. Ženske roke so dobre za ženska dela, ne pa da bi vladale z žezlom. Šivanka in škarje, to je žezlo žensk. — — Kako vzvišen je veliki, dalekovidni duh Colignyjev v primeri z malenkostnim politikovanjem moje matere! Coligny-ju zaupam. Njegovi načrti so velikanski, koristili bodo izvanredno državi, meni pa prinesli veliko slavo. — — Kje je le ostal danes? — — Sicer je točen, da mu ni para, danes se je pa kazalec že precej pomaknil na uri od določenega časa."

Mej tem časom pa je pričel gledati kralj po svojih predalih. Bili so polni raznih igrač. Vzel je sedaj eno, sedaj drugo v roko in se zadovoljno smehljaj. Popolnoma je že pozabil na Coligny-ja, ko je ta naenkrat vstopil in prekinil kralja pri njegovih igrah.

"No, končno ste vendar prišli, Coligny?" je rekel kralj in šel Coligny-ju nasproti in mu gorko stisnil desnico. "Nekoliko ste se zakasnil danes, odtod moja nestrpnost."

"Odpustite, Veličanstvo!" je rekel med globokim priklonom Coligny. — — "Obljubil sem vam za danes spomenico, — — moj pisar je pa bil jako počasen. Potem me je pa še tu v gradu zadržala oseba, katere nisem mogel zavrniti."

"Kaka oseba?"

"Vašega Veličanstva milostljiva sestra Margareta."

"Moja sestra Margareta? Kaj pa je hotela od vas?"

"Prosila me je, da bi priporočil njeno prošnjo pri kralju," odvrnil je smehljaje. "Ker nevesti kralja navarskega, še manj pa sestri mojega kralja nisem mogel odreči prošnje, prosim, Sire, da poslušate zagovornika, ne državnika. — — Princezinja bi šla rada na božjo pot k "Naši ljubi Gospe na jezeru!" Prosim, da božjepotnici dovoljenja ne odrečete."

"Toda, prijatelj, kako morete vi,

moder, razumen človek zagovarjati in priporočati tako neumnost?"

"Iz dveh vzrokov, Sire! Verska preprostost in versko prepričanje princezinje ne vidi v božjih potih nikake blaznosti, ampak jako pomembno in važno čiščenje Boga. Pustite, naj izvršuje te nedolžne verske vaje. Razun tega pa vaše Veličanstvo ve, da kroži med ljudstvom bajka, kako poguben je vpliv krivoverskega Coligny-ja na katoliškega kralja Francije. Če uslišite mojo prošnjo, ovržena bo ta bajka."

Kralj ni vedel, kaj bi storil. Njegova mati bo grozno užaljena, ko bo zvedela, da je uslišal prošnjo admirala, katero je njej odrekel. Na drugi strani je pa vedel, da bo Katarini pokazal, da je njen svet brez vsakega vpliva in da ima edino le admiral pri njem kako veljavo, če odloči v prid admirala.

"Coligny, težko mi je dovoliti moji sestri take neumnosti, toda še težje odreči vam kako prošnjo."

Dal je znamenje z zvoncem. Komorni strežaj je vstopil.

"Pojdite takoj k princezinji Margareti," je ukazal kralj, "in ji sporočite, da sem ji na priprošnjo in priporočilo admirala Coligny-ja dovolil božjo pot."

Hvaležno se je priklonil admiral. Potem se je vsedel na svoje navadno mesto pri mizi, Karel se je vsedel njemu nasproti.

"Tu je spomenica, Veličanstvo!" pričel je Coligny in predložil kralju jako obsežen manuskript. "Vsaka stopinja na zvitih potih naših načrtov je skrbno označena in opisana. Dati sem hotel vašemu Veličanstvu najboljše orožje v roke proti sovražnikom politike, katera bo sicer prinesla Franciji prenovljenje in moč, vašemu Veličanstvu pa neminljivo slavo, katero politiko bodo pa radi novosti hudo napadali."

Kralj je vzel debeli sešitek v roke in ga začel listati. Pri tem je pa postal njegov obraz tudi pravcati manuskript, v katerem je bilo brati: "Kaj, vse to naj jaz berem? To bi bilo pač prenaporno delo!"

Admiral je poznal kraljevo leno-

bo in zanikrnost, vedel je, kako mu je zoprno vsako duševno delo, zato je uganil takoj, kaj kralj misli.

"Hvala za vaš trud, oče Coligny!" je rekel kralj, ki je v znamenje svoje naklonjenosti admirala rad imenoval "očeta." "Čital bom vašo spomenico, — — prepustim pa vam, da dokazete v državnem svetu potrebo naše politike. Zaupno vam povem, — — španski poslanik se trudi da na vse kriplje, da bi prekrižal naše načrte."

"To je lahko razumeti!" odvrnil je Coligny.

"Filipovo zlato podkupuje moje svetovalce, tu pomaga edino le bič najstrožjih ukazov," je nadaljeval kralj, "S Španijo se je zvezal Rim. V dolgih pismih jadikuje papež o nesrečnih in pogubnih posledicah miru v St. Germain en Laye, — — zdihuje, da podpiramo in gremo na roko krivovercem, — — zdihuje o nevarnosti, da bo cela Francija odpadla od cerkve. K temu pa pride še zahrbtna gonja in hinavščina mojega brata, Henrika Anjou-skega, premetene spletke moje matere, ki v svoji vladoželjnosti ne more prenesti, da bi bil kralj neodvisen. Z eno besedo, — — dovolj sitnosti in jeze in težkoč, kamor človek pogleda!"

"Ki pa niso močnejše kakor trden sklep vašega Veličanstva, da krenete na pot, ki bo polna slave za kralja in polna največje sreče za Francijo."

"Da, to bom storil! Za Boga, — — to hočem!" rekel je razburjen. "Gospodar v Franciji sem jaz! Nikakega ugovora ne bom trpel. Vsako svojeglavnost bom strl. Jasno ko beli dan vidim, kako nespametna je bila naša dosedanja politika. In jaz bi ne smel kreniti na drugo pot, — — ne smel, ker se temu ustavlja ena ženska, podkupljeni svetovalci in sovražniki moje države? — — Za Boga — — kdor bi si drznil meni nasprotovati, tega bom v svoji jezi strl ko črviča!"

"Treba edino le odločne volje Vašega Veličanstva, pa bo vsak odpor takoj utihnil. Sploh ne morem jaz nikakor razumeti, kako je mo-

goče, da se kedo tako jasni zadevi upira! Zadevi, katero bi moral vsak prijatelj vašega Veličanstva in Francije pozdravljati! Edina rešilna politika Francije je vojna s Španijo, ne pa prijateljstvo, ki za nas ne pomenja ničesar drugega ko odvisnost, jerobstvo, vazalstvo. Zaveznik države, koje viri so neizčrpnljivi — — države, v kojih neizmernih pokrajinah solnce nikoli ne zatonе, — — zaveznik Španije, pravim, igral bo vedno le podrejeno vlogo. Kot zaveznik Španije bo kralj Francije navaden vazal prevzetnega kralja Filipa. Vladar Španije, ki se smatra za najbolj katoliškega, smatra samega sebe tudi za glavo vseh katoliških držav sveta, kakor se smatra papež za glavo katoliške vere. Filip je za kralje in narode v svetnih zadevah to, kar je papež v duhovskih zadevah. Ta politika Španije sili kralje Francije, da pripoznavajo nad seboj dva gospodarja, — — kralja Španije in svetega Očeta v Rimu. Taka odvisnost je pa za suverena francoskega naroda naravnost sramotna! Ne mora li vsakega trezno mislečega Francoza, ko vidi svojega kralja vklenjenega v francoske in rimske verige vklenjenega, napolniti srd in jeza? Toda, — — vladar, ki ima izvanredno moč in srčnost, bo te verige strl."

Admiral je prevdaril in premislil vsako besedo, vspeh njegovega hujskanja se je takoj pokazal.

"Za Boga, — — to bom storil jaz! Za papeža se še malo ne zmenimo, — — Filipove sramotne vezi bomo pa strli. Vojna, — — vojna mora biti s Španijo!"

"Za osvobodilno vojno iz španskega jerobstva je sedaj čas kakor za nalašč; bolj ugodne prilike ne bomo nikoli več imeli," zatrjeval je Coligny. "Nizozemske dežele so se uprle, — — podajmo jim roko v zvezo, v obrambo, da se združijo s Francijo. Pridobitev Nizozemske bo prinesla vašemu Veličanstvu nesmrtno slavo. Ime Karola IX. bo zapisano v zgodovini francoskega naroda z zlatimi črkami. Bogata Francija je v primeri z nizozemskimi de-

želami prava beračija, — — Pariz poleg Antwerpena prava zakotna vas. V antwerpsko pristanišče prihaja dan za dnevom nad tristo ladij iz vseh krajev sveta. Vsak teden pride tja nad dvesto tovornih vozov iz Nemčije, Francije in Lotarinške. V Antwerpenu se sklene v enem mesecu več kupčij kakor v Benetkah v dveh letih. In Antwerpen je samo eno izmed tristo osemindesetih mest v Nizozemski! Nekatera teh mest bi postavila lahko dvajset tisoč mož pod orožje. Neštevilne so tovarne, ki izdelujejo platnene, čipkarske, galanterijske izdelke. O veletrgovini, ki je razširjena po celem svetu, nimamo niti pojma. Nizozemske dežele so najbogatejše in najbolj obljudene na celem svetu. Treba le, da stegne vaše Veličanstvo svojo roko, pa bo Francija gospodovala nad Nizozemsko."

"Niti malo ne dvomim, da bi se to ne posrečilo," rekel je Karol razvnet. "Z zmagoslavnim poveljnikom Coligny-jem na čelu naših armad bomo pobili Španijo in dvignili Francijo kot gospodovavko Evrope."

Te besede so ugajale Coligny-ju. Vedel je dobro, da ima on kralja popolnoma v svoji oblasti, vedel je, da on vodi državno politiko Francije, vedel je, da si bo on na čelu francoskih armad v vojnah z vnanjimi državami pridobil veliko slavo.

"Usojam si pa vaše Veličanstvo opozoriti še na eno točko v spomenici in prosim, da jo vaše Veličanstvo uvažuje. Elizabeta iz Nemčije, kraljica Francije, je hči kralja Maksimilijana. Ločitev od Španije, vojna z najbolj katoliškim kraljem, bo in mora Francijo zblížati z nemškimi protestanti. Vojna bo vzbudila njihove simpatije do nas. Po Maksimilijanovi smrti dali bodo Nemci cesarsko krono njegovemu zetu na glavo."

"Oče Coligny, kakih upanj vi ne vzbujate?" rekel je Karol ves omamljen.

"Niso nikaka prazna upanja, Sire! Spomenica to jasno dokazuje, —

— opisuje pota do nemške cesarske krone!"

"Vidim, da moram proučiti spomenico!"

"Končno še eno prošnjo, Sire!" je rekel Coligny. "Da si nekoliko odpočijem, bi šel rad za par dni v Chatillon, in prosim vaše Veličanstvo za dopust."

"Sicer vas jako nerad in težko pogrešam. Vendar idite, — — pa ne ostanite predolgo. Politika zahteva nujno, da ste v moji bližini. Tudi s pripravami treba hiteti. Nikdo ne razume armade tako hitro vkup spraviti, kakor ravno vi."

Spremil je admirala skozi sobano in po hodniku.

"En sam teman, črn oblak, ki skriva bliske v sebi, zatemnjuje solnce naših upanj," je rekel Coligny.

"Kaj mislite s tem?"

"Rim! — Italijanska premetenost in papeževa svetost se bosta zvezali, — — in napeli boste vse sile, da bi naše naklepe uničile."

"Ha, ha, — — Rim je močan samo za te, ki verujejo v njegovo moč!" je rekel Karol zaničljivo. "Za svojo osebo se lahko odrečem svetemu Očetu, ne da bi ga pogrešal, meni zadošča oče Coligny. Če bo pa papež še vedno tako neumen in brezobziren, potem bom storil to, kar je storil že moj stari oče, zagodel bom Rimu tako, kakor mu je zagodel Henrik VIII."

"To bi bilo Franciji edino le v srečo, čast in ponos," je rekel Coligny.

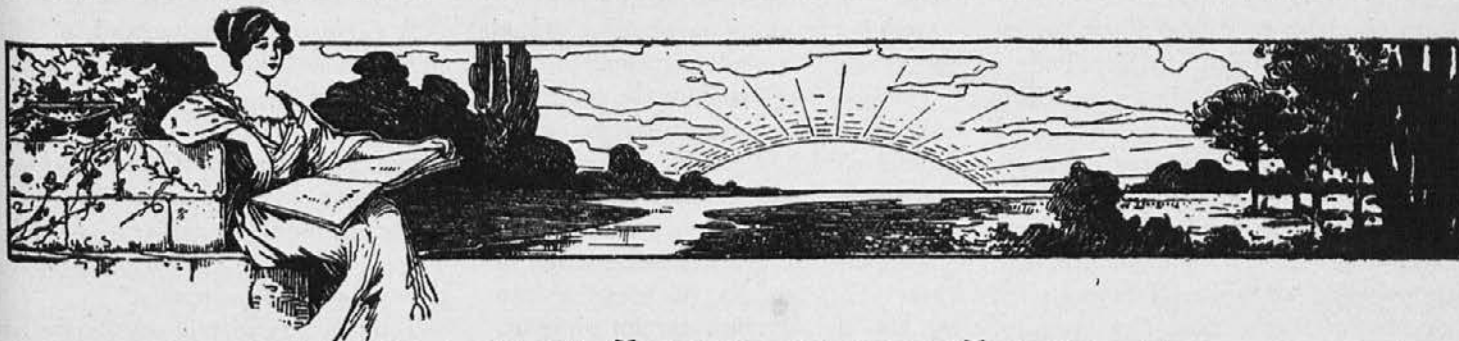
Prišla sta do stopnjic. Kralj je objel admirala, obstal in zrl za njim še dolgo časa.

"Na svidenje" zaklical je še za njim.

V pozdrav je zamahnil admiral še enkrat z roko in izginil.

Visokoleteči načrti Coligny-jevi so kralja jako razburili. Zamišljen se je vračal v svojo sobano. Na poti ga je vzdramil iz njegovih premišljevanj srebrn zvonček. Pred kraljem je stal Serra, dvorni norec, ki je pozdravil kralja s svojo gluškaško palico.

(Dalje sledi.)

GLASNIK ŽENSKIH DRUŠTEV.

H. B.

SAD MATERINE MOLITVE.

"Kotarčeni otroci so pa že tako revni in zeleni, da jih bo veter enkrat na vse strani razpihal!"

"Saj ni čuda, za dva poda jih ima, kar so pa pridelali, so lahko v par dneh na roke omlatili!"

Tako so pretrgale svoj pomenek Kotarčene najbližje sosede, ko je šel njen drobiž ves zašit mimo njih v šolo.

Njun prejšni pomenek očitno ni mogel biti posebne važnosti, ker se je še nadalje vil okrog Kotarjeve bajte in njene revščine.

"Vboga Barba," nadaljuje ena "dobra ženska je, skrbna mati, noč in dan gara kot mravlja, da je taka kot trska, pa ne morejo nikamor naprej!"

"Kako neki," pristavi druga, "iz kamna je samo Kristus delal kruh, ona ga ne more, kakor bi ga gotovo rada. Seve, če bi bil on tak, kot je ona, bi jim tudi malo boljše šlo. Saj veš, da se ne pritakne nobenega dela, če nima "geruža." Ah, ti dedci, ženo in otroke bi prodali za en frakelj "geruža", kadar jih začno grla srbeti!"

"Gotovo," pristavi druga, "če bi jih on redil, bi še teh kosti ne bilo več skupaj, družega jih tako ni. Zato pa tudi ne marajo dosti zanj. Otroček ve, kdo mu daje jesti in tiste ga ima rad. Njo imajo zelo radi, ker vidijo, da si sama pritrgava, da njim da. Večkrat se mi je kar milo storilo, ko sem kateremu dala kruha. Hlastnil je pe njem in ga začel otepati. Dasi bi bil lahko cel kos sam pejedel, je vendar pri polovici nehal

in rekel: To bom pa mami nesel. O otroci so videti dobri, da bi le taki ostali. Saj drugače bi morala revica obupati."

Tako je tudi bilo. Ker jim ni mogla toliko kruha dati, kolikor bi ga potrebovali, jih je vsaj tako vzgajala, da bi si ga pozneje sami pošteno in boljsega služili.

Komaj so toliko spodrasli, da so bili še za kaj družega kot za žlico, že so se začeli okoliški gospodarji oglašati pri Kotarjevih za pastirji.

"Kaj hočeš," so prigovarjali materi, ki ji je bilo hudo tako mlade od hiše pošiljati, "saj veš, da dom nima dosti dela in jela zanje. Pri nas bodo imeli dosti jesti, pa tudi trpljenja ne prehudega."

Tako se je število Kotarjeve družine leto za letom manjšalo. Materina skrb, kako jim priskrbeti kruha, se je s tem sicer tudi manjšala, tim bolj pa jo je začela mučiti druga skrb, kaj bo z njimi. Ali bodo ostali pošteti? Kadar je mislila nanje in to se je pogosto zgodilo, ker je vsakemu dala en kos lastnega srca za doto, vedno jo je mučilo to vprašanje. In takrat je pohitelo njeno materino srce iz tihega Kota k vsakemu posameznemu, da mu zopet položi na srce: "Tonček, Jožek, Mihec, Marička, Barbka, ne pozabi kar sem ti tolikokrat pripovedovala in zabičavala: Če ti ne boš pozabil, pozabila na Boga, tudi on nate ne bo. Če ptice pod nebom hranijo in oblači, bo tebe tudi."

Kako je bila vesela, ko so ji gospodarji in gospodinje tega ali ono

pohvalili, da je priden, pridna, da rad, rada moli in v cerkev hodi. Nasprotno pa, kako jo je bolelo, če so se nad katerim pritoževali, da ne vboga, se potepa itd. Takoj naslednjo nedeljo je šla tja in ga ljubeče, kakor pač mati zna, v roke vzela.

Najstarejši, Tonček, ji je največ skrbi in žalosti povzročal. Čim bolj se je razvijal v fanta, tim bolj se ji je odtujeval. Vse druge muhe so mu rojile po glavi. Ker opomini niso več veliko izdali, ga je prosila in rotila, naj bo pameten in ji nikar ne dela toliko žalosti, kakor je imela prej skrbi z njim. Za čas je bil videti malo boljši, potem je pa zopet pozabil na to, kar ji je obljubil.

Nekega dne zve, da ga ni več pri gospodarju, pri katerem ga je udišnjala, da ga je neki "knap" zvalil v Trbovlje. Vse vinarje je skupaj spravila, da je šla za njim. Sicer se ji je skrival, a se ni prej vrnila, dokler ga ni našla. Vso svojo zgovornost in materinsko ljubezen je porabila, da bi ga pregovorila, naj se vrne k prejšnjemu gospodarju, da ne bo več za pastirja, ampak za hlapca, pa zastonj. Ni hotel in ni hotel. Posmeh tovarišev je bil močnejši kot njene prošnje in ljubezen.

Žalostna se je vrnila v Kot in odlej samo molila, da bi se njen Tonček, njen prvorojenec ne zgubil popolnoma. Ko bi ji drugi ne bili delali večjega veselja, bi jo bila žalost strla.

Hčerke so ji bile v posebno tolažbo. Vse so bile dobre, vse Marijini

otroci, deloma v Marijinem vrtnu, deloma v Marijini družbi. Tudi o drugih fantkih ni slišala posebnih pritožb.

Tonček ji je tu in tam sicer še pisal in kake kronice poslal, a njegova pisma so bila vedno bolj mrzla, dokler niso kmalu po kronicah popolnoma zmrznila. Nekega dne ji je pisal s "Prajzoskega," a samo to, da je šel za boljšim zaslužkom. Ga je li tudi našel, o tem ni ničesar

zvedela, še manj pa okusila. Odtod se je zgubila sled za njim.

Veliko je poizvedovala po njem, veliko molila zanj. Vsacega, ki je prišel s "Prajzoskega" je spraševala, če ga je kaj videl. Obraz se ji je zjasnil, če ji je kateri mogel povedati, da ga je videl. "Hvala Bogu in Mariji!" je dejala, da le še živi in se mu dobro godi. Potem si je pa zopet solze obrisala, ker se je spomnila, zakaj je več ne pozna.

RAZNO.

UREDNIŠKI KOTIČEK.

Ravno sem zaključil to številko ko dobim od neke članice Maternega društva iz Willarda ponovljeno poročilo o gibanju tamkajšnega društva. Sicer pravi, da je bila tudi ona malo huda, ker njenega prvega poročila ni hotelo biti na dan, a mi je odpustila, ko je brala moj zagovor. Morda so se ji moje kosti, ki sem jih zadnje dni gori po Willardu nosil smilile, ker bi jih lahko že od daleč preštela. Žal mi je, da njenega dopisa v pomnoženi izdaji nisem mogel v tej številki priobčiti. Pride pa v drugi novemberski na vrsto.

ZAHVALE.

V svoji boleznii sem se obrnila na Mater sedmih bolečin, naj mi milostno zopet sprosi ljubeza zdravja. Bila sem uslišana, zato se čutim dolžno, se ji javno zahvaliti. Priloženi dolar je za njen list.

Fanny Kociančič, Miners Hills, Pa. Pristrčna hvala prebl. Devici Mariji, ker me je uslišala, ko sem jo prosila za zdravje svojega sinka. Darujem \$1 za list.

Katarina Hlebec, Pittsburgh, Pa.

Iz srca se zahvaljujem preč. Devici Mariji in presv. Srcu Jezusovem za ljubo zdravje.

B. O. Kansas City, Kans.

Pošiljam vam \$6. Od teh \$3 v podporo listu G. P. S. J., \$2 pa v podporo A. M., oboje od neke neimenovane osebe v zahvalo za dobljeno zdravje na priprošnje prebl. Device Marije. Obenem vam sporočam, da je Mrs. Ivanka Kastelec, zastopnica vaših listov bolna in jo priporočam v molitev.

Mrs. Frances Kvaternik, Eveleth, Minn. Prav radi smo se spomnili pri sv. daritvi naše vnete zastopnice Ivanke Kastelec, katera nam je že veliko uslug skazala, zlasti, ker se je vsem našim pozivom za podporo v starem kraju vedno velikodušno odzvala. Upamo, da jo bo dobri Bog na priprošnje Marije Pomočnice, za katero posebno vneto dela, vrnil zdravje, da bo mogla še veliko dobrega storiti.

Urednik.

Iz srca se zahvalim Materi božji, ker mi je sprosila ljubo zdravje. Obljubila sem, da se bom javno zahvalila, ako me

usliši in s tem spolnujem svojo obljubo. Polagam en dolar Mariji na altar.

Mrs. Frances Mesejedec, Houston.

Zdravniki so dvomili, če bo moj mož, ki je bil že dolgo bolan, še kedaj delal. Jaz sem se pa z zaupanjem na Marijo obrnila, naj mu ona izprosi ljubo zdravje in sem bila uslišana. Pristrčna ji hvala za to. Priporočam ji svoje otročiče, da bi jih milostno varovala in dobre ohranila, saj vem, da jih sama ne morem, kakor bi tudi rada. Darujem \$4 v podporo njenemu lepemu listu.

Frances Oražem, Cleveland, O.

Zahvalim se prebl. Devici Mariji in sv. Družini za ljubo zdravje in več drugih milosti, ki sem jih prejela. V podporo listu pošiljam \$2.

Frančiška Lamuth, Chisholm, Minn.

V svojih stiskah sem se obrnila na Marijo Pomagaj na Brezjah, kakor že večkrat in bila uslišana. Pristrčno se ji zahvalim za to.

Mary Okičič, Pueblo, Colo.

V čast Mariji Pomočnici na Brezjah sem obljubila eno sv. mašo, ako usliši moje prošnje. Nisem prosila zastonj, zato s tem spolnujem svojo obljubo in vam pošljem za obljubljeno sv. mašo. Zahvalim se ji prav pristrčno in jo bom hvalila in častila, dokler bom živa.

Mary Kodrich, Lawrence, Colo.

Iz globočine srca se zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za ljubo zdravje, za katero sem se jima pripročila. Prilagam mali dar v podporo listu.

Neimenovana, Soudan, Minn.

Darovi za sestre Karmeličanke.

Forest Cit-ske žene so nabrale: Ana Konta \$1; Mary Sivec \$6.10; Ana Gerchman \$8.40.

Mrs. Gaspari je nabrala v Clevelandu: Frančiška Knaus \$3; Jera Petrič \$2; Johana Pelan \$2; Frančiška Bučar \$1.50; Maria Otoničar \$1; Mihael Setnikar \$1; Anna Campa \$1.25; Maria Sver \$1; Julija Adamič \$1; Karolina Modic \$1. Fr. Suhadolnik 50c.; Frančiška Skufca 50c.; Maria Beseničar 50c.; Uršula Rakar 50c. Johana Kolar \$1; Maria Skulj \$1. Iv. Gasparri \$6.75.

Vse nabrane darove imajo sestre že v

A če je on nanjo pozabil, ni ona nanj. Na nobenega ni tolikokrat mislila kot nanj, nobenega tolikokrat Mariji priporočala kot njega. "Enega tacega mi pošlji, o Marija," to je bila njena vsakdanja prošnja, "ki mi bo prinesel veselo vest, da moj Tonček na Boga in nate ni pozabil, potem bom lahko umrla."

Toda takega ni bilo od nikoder.

(Konec prih.)

rokah in so se mi te dni ponovno zahvalile. Z ameriško podporo so mogle malo popraviti svoj samostanček, ki ga je zob časa precej razglodal. Morda se jih bo še kdo kaj spomnil. V eni prihodnjih številok A. M. bomo nekaj več povedali o tem tihem Karmelu doli pod šumno Ljubljano ob šumeči Ljubljani.

DAROVI.

Po \$5.00:

John Pelhan, Houston, Pa. — Za koledar.

Neimenovana, Soudan, Minn.

Po \$4.00:

Frances Oražem.

Po \$3.00:

Neimenovana. Eveleth, Minn.; Frank Erjavec, Mogadore, Ohio.

Mrs. Maggie Bukovatz, East Helena, Mont.

Po \$2.15:

Frank Ivančič, Cleveland, Ohio.

Po \$2.00:

Mary Ursich, Anaconda, Mont.; Neimenovana, Cleveland, Ohio.

Paul Jamnik, Imperial, Pa.; Fanny Squah, Iselin, Pa.; Neimenovana, Cleveland, Ohio.; Neimenovana, Eveleth, Minn.; Rosie Pirman, Collinwood, Ohio.

Po \$1.50:

Maggie Morgall, Johana Makovec, Cleveland, Ohio.

Po \$1.00:

B. K., Johnstown, Pa; Miss A. Vidic, Sharon Springs, Wyo.; Mrs. Verbišar, Chicago, Ill.; Jos. Vesel, Chisholm, Minn.; Mary Sepec, Cleveland, Ohio.; Frances Mohorič, Houston, Pa.; Mary Venišnik, Joliet, Ill.; Neža Sebat, La Salle, Ill.

Mr Jos. Medic, Ottawa, Ill.; Frances Vičič, Cleveland, O.; M. A. Hegler, Mc Kingley, Minn.; Mr. Svigelj, Forest City, Pa.; R. S. Cleveland, O.; Maria Pavčan, Baltic, Mich.; M. Tomšič, Lorain, O.

Mr. Kumar, Chicago, Ill.; Neimenovana, Joliet, Ill.; Gabriela Mikuš, Johnstown, Pa.; Anna Zitnik, Omaha, Nebr.; Neža Urajnar, Indianapolis, Ind.; Antonia Vidic, New York, N. Y.; Karolina Madic, Cleveland, Ohio; A. Gerchman, Forest City, Pa.; Mary Aufderklam, St. Marys, Pa.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Indeks.

(Dalje.)

Po tem splošnem razmotrivanju naj preidem k Vašim podrobnim vprašanjem, Mr. Bukovinski.

Vi vprašate: Ali je katol. pod smrtnim grehom prepovedano brati indicirane pisatelje? Odgovarjam: Da, in sicer tolikokrat smrtno greši dotični, kolikokrat po daljšem presledku dotično knjigo na novo začne brati. Ako je pa knjiga imenoma od apostolskega sedeža po posebnem reskriptu prepovedana, kakoršnih pa ni veliko, zapade še cerkveni kazni izobčenja.

Dalje vprašate: Ali sta res oba Aleksander Dumasa na indeksu? Odgovarjam: Res, in sicer vsi njuni ljubezenski romani (fabulae amatoriae, kakor stoji v indeksu). Poleg teh tudi Aleksandra Dumas, sina: La question du divorce — Vprašanje razporeke. Vi se temu čudite? Jaz bi se čudil, ko bi ne bila. Oba spadata v tisto dobo francozkega "lepega" slovstva, ko se je prvorojenka sv. cerkve, Francija, pri svinjah še prav dobro počutila, bolje kot izgubljeni sin. In njeni pisatelji so jo s tem materialom prav pridno zalagali. Oba Dumasa sta bila njena velezaložnika. Prerajajočo se povojno Francijo je sram, da se je ob takih produktih naslajala, toda littera scripta manet, kar je pisano ostane, ali v čast ali v sramoto. Dumasa sta Franciji bolj v sramoto kot v čast. Njuna vloga v slovstveni zgodovini Francije je približno ista, kakor Karl Mayeva v nemški. Morebiti ni imel noben nemški pisatelj, ne samo v Nemčiji, ampak tudi zunaj nje, toliko strastnih bravev, kakor Karol May. In kaj je bil Karol May? Kot človek kriminalna narava, kakor sam pripoveduje, ki je par let v ječi preživel, kot tat in vlomilec. Kot pripovedovavec je bil nedvomno talent prve vrste in čudovito plodovit. Mej pisatelje umetnike se ga kljub temu ne more šteti. Njegova slava je bila slamnati ogenj. L'art pour art — umetnost je sama sebi namen, tega pravila, ko bi bilo

tudi resnično, se on ni držal. Njemu je bila umetnost kruhoborstvo — L'art pour paine. Kvečjemu še slavorbstvo — L'art pour gloire. Če mu je kazalo je tudi o Mariji kaj zapel: Svetloba dneva hitro zgine... Sicer je znal biti pa tudi umazan. Kakoršno naročilo je pač dobil.

Nekaj podobnega sta oba Dumasa. Producirala sta en gros — na debelo. O starejšem se je reklo, da njegovi možgani hitreje delujejo, kot njegova roka. Zato je vstanovil svojo kompanijo, da je hitreje bruhal v svet svoje produkte. To se jim tudi pozna. Tovarniško, ne ročno delo so, z vsemi hibami tovarniških produktov. V tem se pa loči od Maya, da je bil takorekoč načelno umazan. Pornografija, opolzlost, prav realistično opisana, je duša njegovih del. Prav tako sinovih. V tem

sta bila iznajdljiva in doma. Ker moralno ni bilo nobenega nič prida, sta pač dala, kar sta imela. Potem se naj pa še kdo čudi, da je Cerkev zajezila njuno blato, da se ne razlije v nedolžna srca. Kdor ima veselje s ščetinarji brodirati po blatu, dober tek mu. Kdor ne, ta ju bo s studom odložil.

Nadalje vprašate: Ali sta res ruska pisatelja Maksim Gorki in Lev Tolstoj na indeksu? Odgovarjam, da ne, vsaj v njega najnovejši izdaji ne. S tem pa ni rečeno, da ju vsak lahko brez škode in nevarnosti bere. Treba pomisliti kaj sta. Kot človeka sta v mlajših letih prebrodirala vse mlake ob potu življenja. Oba sta zgubila svojo pravoslavno vero. Oba imela samomorilne nakane. Oba sta sejala seme sedanjega komunizma na ruskem. (Dalje sledi.)

Je že izšel
KOLENDAR AVE MARIA
ZA LETO 1924.

KRASNO OPREMLJEN S SKORAJ 300 STRANI VSEBINE.

Lansko leto ga nam je že pred božičem zmanjkalo.
Letos je povpraševanje po njem že toliko, da se bojimo, da se bo isto zgodilo.
Zato, kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči.
Kateri zastopniki še niso odgovorili, koliko iztisov bi radi, naj to takoj store.

EDWARD V. SOURBIER
Edini katoliški pogrebnik
V STEELTONU
se priporoča Slovencem in Hrvatom

Na uslugo podnevi in ponoči
Bell Phone: 191

Front & Swatara Streets
STEELTON, PA.

IMENIK KNJIG

KI SE DOBE V ZALOGI KNJIGARNE EDINOST

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

MOLITVENIKI.

ANGELSKA SLUŽBA za dečke (kako se streže pri sv. maši)	\$. 95
Bodi moj naslednik	\$ 1.00
Bog med nami	1.00
DEVICA VERNA, šmarnice	.95
Dobra spoved	.05
DUHOVNI BOJ	1.00
DUŠA POPOLNA	1.00
DUŠA SPOKORNA	1.00
IZ DUHOVNE zakladnice Tomaša Kempčana	.45
Mala zakladnica	1.00
MOJ TOVARIS	1.00
Marija Varhinja nedolžnosti, usnje	1.25
Nazaret	1.00
NEBESKA Hrana I. in II. zv. a \$125.	2.60
Obhajilne molitve, broš.	.05
OBREDNIK DR. NAJSV. IMENA	.35
OBREDNIK Križanskih Mater	.35
OBREDNIK za III. red sv. Frančiška	.35
PRIPRAVA NA SMRT	1.25
Rajski glasovi, usnje	1.25
Rajski glasovi, vatirano usnje	1.50
Skrbi za dušo, usnje	1.25
Skrbi za dušo, vatirano usnje	1.50
SV. KRIZEV POT	.35
SV. ROŽNI VENEC	1.00
ŠMARNICE, Volčis	.95
ŠMARNICE, L. Skufca	.95
ŠMARNICE arskega šupnika	.95
Večna molitev	1.25
VODNIK III. reda	.35
Sedemnedeljska pobožnost na čast Marije 7 žal.	.70

ANGLEŠKI MOLITVENIKI

KEY OF HEAVEN, molitvenik pripraven za vsakogar priročne oblike v različnih vezavah, cena — od 60c. do	1.50
THE CHILD'S PRAYER-BOOK molitvenik za otroke, cena — od 25c. do	1.50
THE DEVOUT CHILD, mali molitvenik za otroke	.30
THE YOUNG MAN'S GUIDE, molitvenik za mladeniče	1.00
THE YOUNG GIRL'S GUIDE, molitvenik za dekleta	2.00
VISIT TO THE MOST HOLY SACRAMENT, molitve za vsak dan v mesecu, pripraven za vsakega kristjana	1.00

Peleg navedenih, sprejemamo naročila na vse angleške molitvenike, ki jih je mogoče dobiti pri večjih knjigarnicah.

tržih.

HRVATSKI MOLITVENIKI

MOLIMO, ali najpotrebnejši nauk	.35
VRETEC GOSPODNI, vezan v usnje	1.00
RAJSKI CVJETOVI, vezan v usnje	1.00
UTJEHA STAROSTI	1.25
SLAVA BOGU, črna koščena vezava	2.00
SLAVA BOGU, vatirano usnje	1.75
PUT V NEBO, od \$1.75 do	2.00
ZVONČEC, navadna vezava	1.00
ZVONČEC, vatirano usnje	1.50
ZVONČEC, črna koščena vezava s okraštavo	2.00
ZVONČEC, vatirano usnje s okraštavo	1.75

NABOENE KNJIGE:

DUHOVNE VAJE ZA DUHOVNIKE, Urban Nešmah, trdo vez.	\$ 1.00
SVETRO KATOLIKESKA NAUKA, 6-vo vez.	.35
Lurški čudeži	.95

KRALJESTVO BOZJE NA ZEMLJI	.45
KRISTUSOVO TRPLJENJE	.45
KRISTUSOVO ŽIVLJENJE IN SMRT	1.50
I. in II. del a 75c.	.85
MESIJA	.35
NA NOGE V SVETI BOJ	.35
NEBESKA KRONA	.50
NEVESTA KRISTUSOVA	.50
OD BLAGOSLOVIL	.75
O SV. CIRILU IN METODU	.85
PAMETI IN VERA	.45
PASTIRSKI LISTI	.25
RED ZA LJUDI svetce med svatom	.85
SLOV. GOFFINE, kratka zgodovina cerkvenega leta trd. vez.	2.00
SLOV. GOFFINE, kratka zgodovina cerkvenega leta meh. vez.	1.50
Spolnuz zapovedi, dve knjigi a 50c.	1.00
SV. EVANGELIJ IN DEJANJE APOSTOLOV	1.50
SV. VINCENCIJ, trdo vez.	.75
TEMELJI KRŠČANSTVA	.50
UMETNOST V BOGOCASNI službi.	1.00
VODNIK MARIJANSKI	.75
VZORNIKI I. SV. OBHAJILA	1.00
ZGODBE SV. PISMA, obsegajoče 18. zv. posamezni zv. 20c, ako se naroči vseh 18 zv. skup. stane	3.00
ZIVLJENJE G. JEZUSA KRISTUSA, mala izdaja	.25
ZIVLJENJE SVETNIKOV, dr. J. E. Zore.	.60
ZIVLJENJE SVETNIKOV, Matija Torkar, velika izdaja II.	2.00

POEZIJE IN PESMI:

BISERNICE	.75
CERKVENA pesmarica, A. Berk	.50
CERKVENA pesmarica, L. Dolinar	.50
CVETJE NA POTI ŽIVLJENJA, M. Elizabeta	.75
IZ MOJE CELICE, M. Elizabeta	1.00
PESMI, J. CIMPERMAN	.75
POEZIJE, F. Levstik	1.00
PSALMI	.75
SOTOR MIRU	.75
VALENTIN VODNIK, svojemu narodu	.25
ZA SOLNCEM, G. Strliča	.55

RAZNE KNJIGE IN SPISI

NARODNO GOSPODARSKI osvoti	.30
AJDOVSKI GRADEC, J. Tominc	.30
AMERIKA IN AMERIKANCI, J. V. Trunk, v zvezkih, meh. vez.	1.50
AMERISKI SLOVENCI, kaj hočemo, A. Tomec	.85
APOLOGETIČNI GOVORI	.50
FRANC PIRC, šilvanjski pesni	.85
FRIDERIK BARAGA, meh. vez.	.45
III. SLOV. KAT. shod v Ljubljani	.25
KATOLISKI SHOD v Ljubljani	1.00
KETAJCI IN JAPONCI	.45
KOLEJAR DR. SV. Mohorja 1921	.30
KRISTOF KOLUMB, odkritelj Amerike	.45
MILOSRDNOST DO ŽIVALI, za mlade in stare	.25

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	.25
Kratka zgodovina slov. Slovtva	1.00
KRŠČANSKO N. RAVOSLOVJE	.95
NAŠA DRZAVA	.75
NAŠA POTA, I. in II. vs. oha	.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza Kreka	.25
OBČINSKO POSREDNISTVO	.75
OSNUTEK — Slov. nar. gospodarstvo	.45
OSMERO BLAGOV. nauk za srečno življenje, vezan	1.00
O SV. CIRILU IN METODU	.50
PETER BARBARIC	.50
PODOBE IZ MISLJONSKIH del	.50
POGLED V NOVI SVET	.50
PRILIKE P. BONAVENTURA	.25

SLOVENSKI ŽUPANI	.25
Več luči, dva zvezka	.20
SVETA RUSIJA	.45
VOJSKA IN MIR	.45
VZORI IN BOJI, Jože Debevo, trdo vez.	1.00
ZGODOVINA BREZIŠKE šupnje	.95
Zgodovina cerkljanske fare	.50
Zgodovina fare ljubljanske ško fije	.45
Zgodovina novejšega slovenskega slovstva 11 knj.	1.25
Zgodovina Slov. Slovtva 11. del.	1.25
Zgodovina srednjega veka	.75
ZMISEL SMRTI	.75

POUCNE KNJIGE.

Domači zdravnik	.75
Domači živinozdravnik	.75
Grofenaun, Slov. čitanka za srednje šole	.75
Nauk o čebelarstvu	.50
Pevska šola	1.25
Pregledna karta S. H. S.	.25
BESEDNJAK, angleško-slovenski, Dr. F. J. Kern	\$ 5.00
DRŽAVLJANSKI KATEKIZEM, pouk za dobavo državljankega papirja	.10
DRUŠTVENI GOVORNIK	1.00
GOSPODARSKI NAUKI	.50
GOSPODINSTVO	1.00
GRŠKO-SLOVENSKI slovar, A. Dokler trd. vez.	8.00
HIGIJENA NA KMETIH	.75
KAKO SI OHRANIMO ljubo zdravje	.25
KATEHEZE ZA PRVENCE	.35
Knjiga uradnih vlog	.75
KNJIGOVODSTVO	.25
KRATKA KATEHETIKA	.20
KUBICNA RAČUNICA	.75
MLADENICEM, prev. škof Jeglič	.40
NASVETI ZA HIŠO IN DOM	.75
NEMŠČINA BREZ UČITELJA	.40
OSNOVA PRAVILA ZA ZDRAVJE MALARIJE	.10
OBČINSKI RED	.45
PERUTNINAR	.20
BROBNI NACRTI ZA POUČEVANJE VEROUKA	.25
POŠTNO IZRAZOSLOVJE	.25
POUK ZAROCENCEM in zakonikom	.60
PRAKTIČNI (hitri računar, vez. v slov. ali angleškem jeziku)	.75
PRAVILA ZA OLIKO	.75
PRAVOSLOVJE	.45
RABOJEMNO PRAVO	.45
REJA DOMAČIH ZAJČEV	.45
ROČNI SPISOVNIK	.35
SLOVARČEK k Ovidijevim pesmim, Dokl.	.75
SLOVENSKE besede v slovenščini	.75
SLOVENSKI PRAVOPIS	.60
Sadno vino ali sadjevec	.50
UČITELJ v boju proti alkoholizmu	.40
UMNA ŽIVINOREJA	.45
ZAZNAMEK OKRAJŠAV korespondenčnih pisem	1.00
ZDRAVILNA ZELISČA	.45
ZENINOM IN NEVESTAM	.25